

Hogeschool Zuyd, Faculteit HEAO Financieel Management, Sittard

Naam student:

Studentnummer:

Opleiding:

Jaar:

Stageperiode:

Datum van publicatie:

Naam van de organisatie:

Adres van de organisatie:

Telefoonnummer van de organisatie:

Bedrijfsmentor:

Docentbegeleider:

Jan-Willem Janssen

0650633

Bedrijfseconomie, voltijd

4

06-09-2010/21-01-2011

10-01-2011

Accon AVM

adviseurs & accountants

Geerweg 7, 6135 KB SITTARD

046 – 45 18 351

Drs. H.P.C.G. Bischoff RA

Drs. J.M.G. Conings

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Managementsamenvatting	4
Inleiding	5
1. Huidige situatie.....	6
2. Terugkeer uit de B.V.	8
2.1 Ruisende terugkeer.....	9
2.2 Geruisloze terugkeer.....	10
3. Ruisende terugkeer versus geruisloze terugkeer	15
4. Fusie.....	16
4.1 Aandelenfusie	16
4.2 Bedrijfsfusie	16
4.3 Juridische fusie	17
4.4 Geschikte fusievariant.....	17
4.5 Schematische weergave van de fusie	21
4.6 Toelichting op het fusievoorstel	22
4.7 Inbreng verhoudingen.....	24
4.8 Bepaling ruilverhouding en “ openingsbalans Z B.V. ” ná juridische fusie per 1 september 2010.	26
5. Geruisloze terugkeer uit de B.V. naar de V.O.F.....	27
6. Terbeschikkingstelling pand	29
6.1 Vermogensetikettering van het pand	30
6.1.1 Bouwkundig splitsen van het pand	30
6.1.2 Keuzevermogen	30
6.1.3 Ondernemingsvermogen of privé-vermogen.....	31
6.1.3.1 Ondernemingsvermogen.....	32
6.1.3.2 Privé-vermogen	33
6.2 Keuze	34
6.3 Uitwerking situatie van de heer X.....	35
7. Pensioenverplichting	37
8. Aanmerkelijk belang	39
9. Berekening terugkeerreserve.....	40
Conclusie	43
Nawoord (incl. slotverklaring)	45
Literatuurlijst	46
Bijlagen	47

Voorwoord

Als stageverlenende organisatie voor mijn afstudeerstage heb ik gekozen voor ZR accountants en adviseurs. ZR profileert zich als een actieve en groeiende organisatie die zich, met 10 vestigingen in Zuid-Nederland en ruim 200 medewerkers, richt op dienstverlening. Klantgerichtheid, korte lijnen en flexibele dienstverlening staan daarbij centraal.

Per 1 oktober 2010 is ZR accountants & adviseurs overgenomen door Accon AVM adviseurs & accountants. Na deze overname heeft Accon AVM 50 vestigingen door heel Nederland met in totaal ongeveer 1.600 medewerkers.

De afstudeerperiode bestaat uit een twintig weken durende stageperiode waarin ik een opdracht moet uitvoeren in de vorm van een afstudeerwerkstuk. De stage is een onderdeel van de opleiding Bedrijfseconomie aan de Hogeschool Zuyd, faculteit HEAO te Sittard.

Gedurende deze periode heb ik meegewerkt aan de dagelijkse werkzaamheden op het gebied van het samenstellen en beoordelen van jaarstukken, het verzorgen van financiële administraties en periodieke verslaggevingen en opgaven, het opmaken van resultaat- en liquiditeitsprognoses en het verzorgen van belastingaangiften en bezwaar- beroepschriften. Daarnaast heb ik tijd gekregen om een opdracht te verrichten voor een cliënt van ZR/Accon AVM. De opdracht betreft een onderzoek met de uiteindelijke advisering inzake de terugkeer uit de BV- vorm naar een onderneming in de inkomstenbelasting. In het kader van de geheimhoudingsplicht zal de naam van de cliënt en de namen van de daarbij behorende besloten vennootschappen niet genoemd worden.

Ik wil graag iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan het verslag dat nu voor u ligt. In het bijzonder mijn docent begeleider drs. J.M.G. Conings en mr. R.M.J. Greven voor de begeleiding en feedback.

Heel erg bedankt hiervoor.

Ik wens iedereen veel plezier met het lezen van deze scriptie.

Managementsamenvatting

Als de winsten van de B.V. tegenvallen, kan overwogen worden om de onderneming als IB-onderneming voort te zetten. Omdat er sprake is van twee firmanten zal de onderneming in dit geval worden voortgezet als vennootschap onder firma. Fiscaal wordt dit gezien als een 'terugkeer uit de B.V.' Deze terugkeer kan volgens een tweetal methoden. Bij de ruisende terugkeer variant wordt er afgerekend met de fiscus op het moment van terugkeren en bij de geruisloze terugkeer variant wordt de afrekening met de fiscus uitgesteld naar een later tijdstip, namelijk het moment waarop de IB-onderneming beëindigd of ontbonden wordt.

Als gevolg van de tegenvallende resultaten is het voor deze cliënt aantrekkelijk om de onderneming te drijven in een eenvoudigere rechtsvorm.

De manier van terugkeren is de hoofdvraag van dit onderzoek en is bepalend voor de verdere uitwerking. Gezien de aanzienlijke verrekenbare verliezen per balansdatum wordt de terugkeer voltrokken op basis van de geruisloze terugkeer variant.

Bij aanvang van het onderzoek is sprake van een groepsstructuur. Aan het hoofd van de groep staan twee directeur groot aandeelhouders. Beiden bezitten de aandelen van de werkmaatschappij via hun eigen holdingmaatschappij. Door deze structuur is het niet mogelijk om rechtstreeks terug te keren naar een V.O.F.. Gedurende het onderzoek is namelijk gebleken dat alleen een geruisloze terugkeer kan plaatsvinden vanuit een materiële onderneming waarvan de aandelen in handen zijn van uitsluitend natuurlijke personen.

De omgekeerde juridische fusie krijgt in dit geval de voorkeur. Bij deze fusie zal de werkmaatschappij optreden als verkrijgende partij. De beide Holdings gaan onder algemene titel over in de werkmaatschappij. Omdat wordt gekozen voor een juridische fusie, worden beide Holdings ontbonden. De aandelen zijn na de fusie rechtstreeks in handen van de directeur groot aandeelhouders.

Tijdens de B.V.-periode worden beide directeur groot aandeelhouders belast met vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting in de vorm van aanmerkelijk belang heffing. Omdat geruisloos wordt teruggekeerd vindt op het moment van terugkeren geen afrekening met de fiscus plaats. In de toekomst krijgen beide ondernemers alleen te maken met inkomstenbelasting. Op het moment dat de V.O.F. wordt ontbonden zijn de ondernemers enkel belast voor de inkomstenbelasting. Hierdoor moet een compenserende claim worden samengesteld die in de toekomst zal leiden tot een correcte afrekening. De vertaalslag voor het opvangen van de verschillen tussen de belastingregimes wordt opgenomen in de terugkeerreserve. De balans ná de juridische fusie fungeert als uitgangspunt voor de terugkeerreserve. Dit resulteert in een debet reserve. Deze reserve zal in de toekomst een te hoge inkomstenbelastingclaim compenseren.

Beide ondernemers stellen het bedrijfspand ter beschikking aan de B.V.. Door de terugkeer komt er een einde aan de ter beschikking stelling. Uit onderzoek naar de vermogensetikettering is gebleken dat het pand na de terugkeer kan worden aangemerkt als keuzevermogen. In de toekomst zal het gehele pand worden aangemerkt als privé-vermogen.

Kortom; Een juridische fusie binnen een groep en daaropvolgend een geruisloze terugkeer uit de B.V.- structuur naar een vereenvoudigde VOF structuur per 1 september 2010.

Inleiding

De cliënt, betreft een groep waarbij de huidige structuur bestaat uit twee Holdings en één werkmaatschappij. Beide Holdings participeren voor 50% in de werkmaatschappij. De aandelen van beide Holdings zijn in het bezit van twee natuurlijke personen. Deze beide personen zijn tevens de directeur groot aandeelhouder van ieders persoonlijke Holding. De resultaten van de betreffende B.V.'s zijn de laatste jaren teruggelopen, waardoor de groep nauwelijks tot geen winst maakt. De directeur groot aandeelhouders kunnen door de overgang van Vennootschapsbelasting naar Inkomstenbelasting een aanmerkelijke besparing realiseren. Deze overgang noemt men de terugkeer uit de B.V.. Voor een terugkeer uit de B.V. zijn er een tweetal mogelijkheden. Namelijk "met" of "zonder" ruis.

In hoofdstuk 1 wordt allereerst de huidige situatie van de betreffende cliënt toegelicht. Verder wordt besproken wat de activiteiten van de ondernemingen zijn en wordt de problematiek toegelicht.

Voor een terugkeer uit de B.V. kan gebruik gemaakt worden van een tweetal methoden. Namelijk de ruisende terugkeer en de geruisloze terugkeer. In hoofdstuk 2 zullen beide methoden worden toegelicht.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een afweging gemaakt tussen de mogelijkheden. De gevolgen van beide mogelijkheden worden besproken. Ook zal onderbouwd worden, waarom voor welke methode wordt gekozen.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat een fusie noodzakelijk is ter opschoning van de huidige bedrijfsstructuur. De mogelijkheden betreffende deze fusie worden in hoofdstuk 4 besproken. Onderbouwd wordt welke fusie variant de voorkeur krijgt. Aan de hand van die variant zal de fusie plaatsvinden. Vervolgens zal de inbreng in de verkrijgende B.V. ná de fusie worden uitgewerkt.

Na het opschonen van de structuur kan worden begonnen met de terugkeer uit de B.V.. Deze geruisloze terugkeer wordt besproken in hoofdstuk 5. Het pand wordt ter beschikking gesteld aan de onderneming. De mogelijkheden en keuzes daaromtrent worden in hoofdstuk 6 nader besproken.

De terugkeer heeft ook gevolgen voor de pensioenverplichting. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 7.

Beide directeur groot aandeelhouders hebben een aanmerkelijk belang. Door het veranderen van ondernemingsvorm komt een einde aan het aanmerkelijk belang. In hoofdstuk 8 wordt het aanmerkelijk belang besproken.

Nadat de voorbereidende fases zijn behandeld kan worden overgegaan tot berekening van de terugkeerreserve. Deze berekening inclusief de openingsbalans van de V.O.F. is terug te vinden in hoofdstuk 9.

1. Huidige situatie

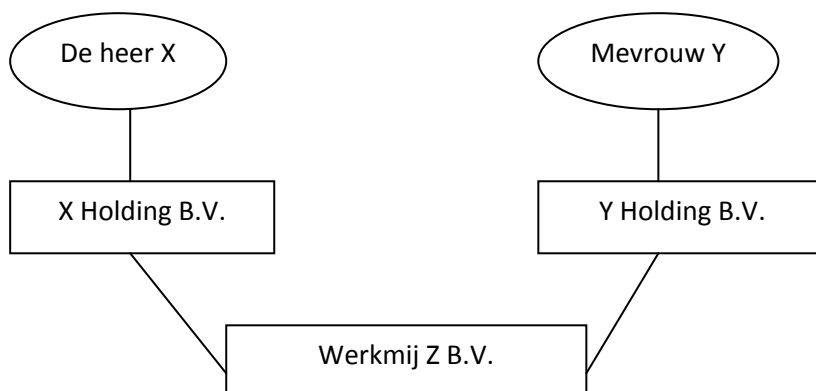
De activiteiten van Z B.V. bestaan voornamelijk uit het exploiteren van een detailhandel. De vennootschap maakt deel uit van een groep. Er is sprake van een fiscale eenheid tussen Z B.V., Y Holding B.V. en X Holding B.V.. De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het fiscale resultaat van het boekjaar.

Er is sprake van een holdingstructuur. De huidige structuur bestaat uit twee Holdings met één werkmaatschappij waarin beide Holdings voor 50% participeren.

De heer X en mevrouw Y bezitten beiden 100% van de aandelen van ieders persoonlijke Holding, respectievelijk X Holding B.V. en Y Holding B.V. Deze persoonlijke Holdings bezitten beide 50% van de aandelen in Werkmij Z B.V. (hierna: Z B.V.)

De aandeelhouders hebben vorderingen op de Holdings en deze Holdings hebben vorderingen op de werkmaatschappij. De werkmaatschappij heeft aanzienlijke compensabele verliezen. Momenteel wordt door de heer X en mevrouw Y het 'bedrijfspand' ter beschikking gesteld aan Z B.V.. De heer en mevrouw hebben het gehele pand gezamenlijk in eigendom.

De huidige structuur van de groep ziet er als volgt uit:

Figuur 1

Vanwege de niet winstgevende situatie bij Z B.V. en de kosten van het in stand houden van een B.V.-structuur kan het fiscaal aantrekkelijk zijn om een terugkeer uit de B.V. door te voeren, door middel van inbreng in een nieuw op te richten vennootschap onder firma.

De terugkeer kan volgens een tweetal methoden. Het kan volgens de ruisende methode (met fiscale afrekening) en volgens de geruisloze methode (zonder fiscale afrekening).

Welke variant vanuit fiscaal oogpunt de voorkeur krijgt, hangt af van de persoonlijke situatie.

Dit is tevens de centrale vraag van deze opdracht. Onderzocht moet worden welke methode in deze situatie optimaal is en welke weg hiervoor bewandeld dient te worden. Ruisende terugkeer is vaak een prima oplossing. De ruisende terugkeer krijgt in veel gevallen de voorkeur vanwege de ingewikkeldheid van de geruisloze terugkeer. De geruisloze terugkeer uit de B.V. kan een complex onderwerp zijn.

In hoofdstuk 3 zal de afweging gemaakt moeten worden tussen beide terugkeervarianten. De geruisloze terugkeer is de variant waarbij de belastingclaims worden doorgeschoven naar de toekomst. Dit kan fiscaal aantrekkelijk zijn. Het nadeel van de geruisloze terugkeer variant is dat het een fiscaal complexe methode is, waarbij er aan verschillende voorwaarden moet worden voldaan. Terugkeer uit de B.V. blijkt in de praktijk niet frequent voor te komen. Om een beeld te krijgen van de mogelijkheden en de daarbij behorende gevolgen worden eerst beide varianten uitvoerig besproken. Deze uitwerking is terug te vinden in hoofdstuk 2. Op basis van die informatie en van een beeldvorming van de huidige situatie zal een afweging worden gemaakt met betrekking tot het verdere traject. Het verdere verloop van de daadwerkelijke terugkeer zal worden uitgewerkt en waar nodig uitvoerig worden onderbouwd.

2. Terugkeer uit de B.V.

Voor een directeur groot aandeelhouder kunnen er verschillende redenen zijn voor bedrijfsoverdracht volgens de terugkeervariant uit de besloten vennootschap naar een eenmanszaak of vennootschap onder firma. Als door afnemende resultaten de winstontwikkelingen van de onderneming tegenvallen, kan het tariefvoordeel dat normaal gesproken wordt behaald in de vennootschapsbelastingsfeer, mede gezien de extra kosten die de rechtsvorm van een B.V. met zich mee brengt, omslaan in een nadeel. Daarnaast kan het verplichte 'fictieve' salaris van de directeur groot aandeelhouder nadelig zijn. Een directeur groot aandeelhouder is in feite werknemer van 'zijn' B.V.. Er is namelijk sprake van een aanmerkelijk belang in de zin van de Wet op de Inkomstenbelasting 2001. Door deze regeling moet een directeur groot aandeelhouder een gebruikelijk loon verlonen. Het gebruikelijke loon bedraagt voor 2010 € 41.000, - tenzij er aannemelijk gemaakt kan worden dat het loon lager moet zijn. Als de fiscus het werkelijk genoten loon te laag vindt, dan wordt het verhoogd met een fictief loon.

Ook veranderde fiscale wetgeving kan aanleiding zijn om de in het verleden gekozen rechtsvorm te heroverwegen. Een andere reden kan zijn dat een directeur groot aandeelhouder in veel gevallen niet in aanmerking komt voor de werknemersverzekeringen.

Fiscaal gezien mag de directeur groot aandeelhouder worden aangemerkt als werknemer. Voor de sociale verzekeringswetten is dat meestal niet het geval. Als een directeur de meerderheid van de aandelen bezit en daardoor beschikt over een doorslaggevende stem in de vennootschap, ontbreekt de voor een dienstbetrekking vereiste gezagsverhouding. Wanneer geen sprake is van een doorslaggevende stem van een directeur groot aandeelhouder en dus wel sprake is van een gezagsverhouding, komt de directeur groot aandeelhouder wel in aanmerking voor de werknemersverzekeringen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de directeur geen meerderheidsbelang in de B.V. heeft en derden het beleid in de B.V. kunnen bepalen. Een directeur is niet verplicht verzekerd via de B.V. als hij voldoende stemrecht heeft om in de aandeelhouders vergadering zijn eigen ontslag tegen te houden. Dit heeft tot gevolg dat de B.V. zich de premies voor de werknemersverzekering bespaart, terwijl de directeur zich voor de risico's van ziekte en ongeval zelf voor eigen rekening zal moeten verzekeren. Bij werknemersverzekeringen gaat het om de werkloosheidswet (WW), wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) en de ziektewet (ZW). De werknemersverzekeringen verzekeren werknemers tegen inkomensverlies bij werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of ziekte. In Nederland is iedere werknemer wettelijk verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen.

De IB- ondernemer moet zich altijd voor eigen rekening verzekeren voor de werknemersverzekeringen. Als de directeur groot aandeelhouder werknemer is in de zin van de werknemersverzekeringen kunnen de premies bij de B.V. in mindering worden gebracht op het bedrijfsresultaat. Indien een directeur groot aandeelhouder een doorslaggevende stem heeft in de B.V. en dus niet via zijn B.V. verzekerd is, vervalt het voordeel van aftrekbare premies. Dit kan nog een reden zijn waarom de B.V.- vorm niet meer interessant is.

Wanneer sprake is van terbeschikkingstelling van vermogensbestanddelen kan het voorkomen dat directeur groot aandeelhouder Inkomstenbelasting moet betalen in Box 1 over de huur van het terbeschikkinggestelde pand, terwijl zijn B.V. verliesgevend is. In de privésfeer worden aldus inkomsten belast terwijl in de B.V. het verlies alleen maar groter wordt door de huurkosten. Alle hiervoor genoemde voorbeelden kunnen redenen zijn om de B.V.- vorm te verlaten.

Een terugkeer uit de B.V. kan volgens een tweetal varianten. Ruisende terugkeer is mét fiscale afrekening en geruisloze terugkeer is zonder fiscale afrekening.

Voor de overgang van een B.V. naar een vennootschap onder firma, dus een onderneming die rechtstreeks voor rekening van de 'vroegere' aandeelhouders komt, is er sinds 2001 een fiscale

faciliteit. Deze faciliteit biedt de mogelijkheid, dat, indien wordt teruggekeerd uit een B.V. op dat moment geen belasting verschuldigd is. Deze faciliteit is aan een aantal voorwaarden gebonden (zie hierna onder 2.2). Hierdoor kan er nog steeds reden zijn om ‘met geruis’ terug te keren in plaats van met gebruikmaking van de faciliteit.

2.1 Ruisende terugkeer

Als gekozen wordt voor een ruisende terugkeer, dus een terugkeer zonder faciliteit, moet worden afgerekend over de stille- en de fiscale reserves welke aanwezig zijn in de over te dragen bedrijfsmiddelen en over een eventuele goodwill. Daarnaast moeten desinvesteringsbijtellings worden gedaan. ‘Als een goed waarvoor bij de aanschaf als bedrijfsmiddel een kleinschaligheids-investeringsaftrek is genoten, binnen een bepaalde termijn wordt vervreemd, moet er voor deze vervreemding een bijtelling bij de winst plaatsvinden. Deze bijtelling wordt omschreven als de desinvesteringsbijdrage. Desinvesteringsbijtelling kan alleen aan de orde komen als het vervreemde goed in het verleden als bedrijfsmiddel is aangeschaft en hiervoor investeringsaftrek is geclaimd. Als dit niet het geval is, kan latere vervreemding nooit tot desinvesteringsbijtelling leiden’¹.

Wanneer sprake is van onroerende zaken, zal de overdrachtsbelasting een rol gaan spelen. Bij de geruisloze terugkeer geldt hiervoor een vrijstelling (art. 15, lid 1, onderdeel f, onder 2 Wet op belastingen van Rechtsverkeer 1970).

Als de oude B.V. na de terugkeer wordt geliquideerd, heeft dit mogelijk ook nog gevolgen voor de Inkomstenbelasting. Bij het liquideren van een B.V. kunnen namelijk liquidatie resultaten tot stand komen. Eventuele liquidatie resultaten worden als voordeel uit aanmerkelijk belang in de B.V. gezien en er moet daarom ook over worden afgerekend. Er is slechts sprake van een vervreemdingsvoordeel als de uitkering, dus de werkelijke waarde van het aandeel hoger is dan de gemiddelde verkrijgingsprijs van het aandeel. Andersom kan natuurlijk ook sprake zijn van een aanmerkelijk belang verlies.

Een redelijk eenvoudige ruisende terugkeer is alleen mogelijk als er geen of weinig stille reserves en desinvesteringen zijn en er geen onroerende zaken in het spel zijn. Er bestaat dan ook een kans dat sprake is van verliezen die met de behaalde overdrachtswinst verrekend dienen te worden. Als per saldo een verlies overblijft in de B.V., dan gaan bij de ruisende terugkeer variant de mogelijkheden tot verrekening verloren.

‘Het leegmaken van de B.V. door overdracht van alle bedrijfsmiddelen aan de aandeelhouder is meestal niet aantrekkelijk. In het aanmerkelijk belang regime kunnen liquidatie en verkoop plaatsvinden tegen het relatief lage BOX II belastingtarief van 25% (Wet op de Inkomstenbelasting 2001). Hierdoor is het in sommige gevallen voordeliger om de B.V. aan te houden en een gedeeltelijke overdracht aan de aandeelhouder te realiseren. Zo wordt er voorkomen dat er moet worden afgerekend omdat bedrijfsmiddelen waarin een stille reserve zit, voorlopig in de B.V. kunnen blijven en worden verhuurd aan de vennootschap onder firma. Vaak is een lage winstgevendheid de reden voor terugkeer uit de B.V. en zal er dus meestal geen sprake zijn van goodwill. Een andere mogelijkheid zou zijn om de B.V. een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap te laten aangaan met de aandeelhouder. Net als natuurlijke personen kunnen rechtspersonen zoals een B.V. een samenwerkingsverband als een vennootschap onder firma aangaan. Door deze mogelijkheid kan de heffing over de stille reserves en desinvesteringsbijtellings ook worden voorkomen’².

¹ Elsevier VPB Almanak 2010 9.18 Desinvesteringsbijtelling

² Elsevier VPB Almanak 2010 27.2.1 Terugkeer ‘met geruis’

2.2 Geruisloze terugkeer

Bij de terugkeer met faciliteiten maakt de wet het mogelijk een in de rechtsvorm van B.V. gedreven onderneming zonder directe belastingheffing, dus geruisloos, over te brengen naar een vennootschap onder firma. De heffing over de in het vermogen van de B.V. aanwezige stille reserves en goodwill wordt dan doorgeschoven naar de vennootschap onder firma, doordat de vermogensbestanddelen daar op de openingsbalans worden opgenomen tegen de boekwaarden die deze hadden bij de B.V.. In fiscale termen wordt deze voorziening omschreven als de terugkeerregeling. Hierdoor wordt de indruk gewekt dat er al eens een overgang van een vennootschap onder firma naar een B.V. is geweest. Maar de terugkeerregeling geldt ook als de onderneming vanaf het begin in de B.V. vorm is gedreven. Deze terugkeermogelijkheid is het tegenovergestelde van de geruisloze inbreng van een onderneming in een B.V..

‘Bij gebruikmaking van de faciliteit worden drie latente belastingclaims doorgeschoven naar het winstregime van Box I van de Inkomstenbelasting.

Te weten;

- De vennootschapsbelastingclaim op stille reserves en fiscale reserves wordt doorgeschoven naar de Inkomstenbelasting, doordat de activa en passiva tegen de boekwaarde worden overgebracht.
- De aanmerkelijk belang claim op de aandelen wordt omgezet in een nieuwe fiscale reserve: de terugkeerreserve.
- De inkomstenbelastingclaim op een stille reserve in een door de aandeelhouder aan de vennootschap ter beschikking gesteld vermogensbestanddeel schuift vanuit het resultaat door naar de onderneming, doordat ook dit vermogensbestanddeel tegen boekwaarde in de onderneming wordt gebracht’³.

‘Om gebruik te kunnen maken van de fiscaal geruisloze overdracht van een onderneming uit een B.V. gelden de volgende voorwaarden;

- De B.V. is in beginsel in Nederland opgericht of moet in Nederland zijn gevestigd.
- De B.V. heeft alleen natuurlijke personen als aandeelhouder. Deze voorwaarde houdt in dat slechts het kleinste belang van één aandeelhouder- rechtspersoon de faciliteit onmogelijk maakt. Eventuele aandeelhouders- rechtspersonen moeten de aandelen overdragen aan natuurlijke personen. Ook het houden van certificaten is niet toegestaan. Alleen volledig aandeelhouderschap geeft toegang tot de faciliteit. Decertificering moet plaats vinden vóór het overgangstijdstip.
- De B.V. drijft een materiële onderneming. Een beleggings B.V. komt niet in aanmerking voor de faciliteit.
- De hele door de B.V. gedreven onderneming wordt voortgezet. Als er één aandeelhouder is, zal dat in de vorm van een eenmanszaak zijn. Bij meer aandeelhouders kan het samenwerkingsverband een maatschap, een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap zijn. Er geldt wel dat na de geruisloze terugkeer een gedeeltelijke staking kan plaatsvinden, mits het deel dat de aandeelhouder voortzet nog steeds als een onderneming kan worden aangemerkt.

³ Elsevier VPB Almanak 2010 27.3 Terugkeer met faciliteiten

- Alle aandeelhouders zetten de onderneming voort overeenkomstig hun gerechtigdheid tot het vermogen en hun zeggenschap in de B.V. Dit betekent dat de waarde van ieders gerechtigdheid via het aandelenbezit moet overeenkomen met de aan ieder toe te rekenen inbrengwaarde van de vermogensbestanddelen van de maatschap of vennootschap onder firma. De winstverdeling in de maatschap of vennootschap onder firma moet zakelijk zijn, gebaseerd op ieders bijdrage in de winst.
- De voortzetters treden met betrekking tot de belastingheffing in plaats van de B.V..
- De B.V. en de voortzettende aandeelhouder doen gezamenlijk een verzoek bij de inspecteur die belast is met de aanslagregeling van de B.V..
- De B.V. moet na de geruisloze terugkeer worden ontbonden. Zo wil de fiscus voorkomen dat met de dan lege vennootschap kan worden gehandeld.

De directeur groot aandeelhouder kan de onderneming op verschillende manieren verkrijgen. Hij kan vóór de terugkeer uit de B.V. vermogensbestanddelen van de B.V. kopen. Deze vermogensbestanddelen worden dus niet verworven op het moment van ontbinding. Hierdoor is de faciliteit van de geruisloze terugkeer niet van toepassing op de winst die hierbij tot uitdrukking komt. De overname vóór terugkeer moet worden afgerekend in de B.V. en de overname bij de terugkeer wordt opgenomen in de faciliteit⁴.

Bij de geruisloze terugkeerfaciliteit gaat het om het doorschuiven van de fiscale boekwaarden van vermogensbestanddelen van de voort te zetten onderneming naar de terug te keren directeur groot aandeelhouder. Bij de terugkeer kan ook sprake zijn van verrekenbare verliezen. Wanneer er verrekenbare verliezen in de B.V. aanwezig zijn, dienen deze verrekend te worden met de eventuele stille- en fiscale reserves en/of met de goodwill. Deze verrekening zal door de fiscus worden toegerekend en is niet door de directeur groot aandeelhouder zelf te bepalen. Eventueel restant te verrekenen verlies wordt door de inspecteur bij beschikking vastgesteld en kan vervolgens uitsluitend worden verrekend met winst die met de voortgezette onderneming wordt gemaakt. Om te voorkomen dat het doorgeschoven verlies tegen een hoger tarief dan in de Vennootschapsbelasting, namelijk 25,5% VpB tegen maximaal 52% in de Inkomstenbelasting wordt verrekend, is het verrekenbare verlies maar voor een deel mee te nemen naar de IB- onderneming.

Als directeur groot aandeelhouder is het verstandig om te zorgen voor inkomen voor de oude dag. De B.V. kan een pensioenverplichting en een eventuele lijfrenteverplichting aangaan voor de directeur groot aandeelhouder. Bij een terugkeer zal de B.V. moeten worden ontbonden. Hierdoor moet ook een afwikkeling van de in de B.V. aanwezige lijfrente- en pensioenverplichtingen plaatsvinden. Een eventuele lijfrenteverplichting in de B.V. kan worden omgezet in een fiscale oudedagsreserve (FOR) voor de inkomstenbelasting. Deze reserve is een fiscale regeling voor IB ondernemers in de vorm van een voorziening. Bij deze vrijstelling is er uitstel van belasting betaling op het moment van reservering. Dit houdt in dat er op een later tijdstip, dus op het moment van uitkeren moet worden afgerekend, tenzij hiervoor een lijfrente wordt aangekocht. Pensioenverplichtingen moeten bij een professionele verzekeraar of een pensioenfonds worden ondergebracht. Daarnaast is het toegestaan om de pensioenverplichting onder te brengen in een eigen, nieuw op te richten pensioen- B.V.. De fiscus staat niet toe dat de B.V. welke wordt overgedragen, na de terugkeer, als pensioen- B.V. wordt aangehouden. Dit in verband met eventueel resterende aanwezige verrekenbare verliezen.

Het belangrijkste en tevens het meest gecompliceerde onderdeel van de terugkeer faciliteit is de terugkeerreserve. Het is wettelijk vastgelegd dat op het tijdstip waarop de B.V. voor rekening van de aandeelhouders wordt voortgezet, een vervreemdingsvoordeel wegens aanmerkelijk belang moet worden genomen.

⁴ Elsevier belasting Almanak 2010 14.3.3.1 Voorwaarden voor geruisloze overdracht

Bij de geruisloze terugkeer hoeft over deze aanmerkelijk belang claim en de vennootschapsbelastingclaim niet te worden afgerekend. Deze claims worden door een compenserende inkomstenbelastingclaim in box I vervangen ⁵.

Bij de geruisloze inbreng, dus bij de overgang van een IB-onderneming naar een B.V. wordt een enkelvoudige IB-claim omgezet in een VpB-claim en een AB- claim. De dubbele heffing bij de B.V. is dan globaal gelijk aan de enkelvoudige IB-claim op de stille- en fiscale reserves en goodwill. Ingewikkeld voor het regelen van het claimbehoud bij geruisloze terugkeer is dat de VpB-claim niet altijd gelijk loopt met de AB- claim. Als in de B.V. slechts sprake is van stille reserves, is de gecombineerde claim van vennootschapsbelasting en de normale aanmerkelijk belang heffing gelijk aan de inkomstenbelastingclaim. Dit komt doordat de eventuele stille reserves belast zijn voor zowel de Vennootschapsbelasting als voor de Inkomstenbelasting via het voordeel uit Aanmerkelijk belang. Als er echter ingehouden winsten zijn in de vorm van winstreserves waarop nog wel een aanmerkelijk belang claim rust, maar waarop geen inkomstenbelastingclaim komt te rusten, dan is de latente inkomstenbelastingclaim op de stille reserves niet voldoende en zal voor het restant een terugkeerreserve moeten worden opgenomen. Over deze positieve reservering zal bij ontbinding van de IB- onderneming moeten worden afgerekend. Een negatieve aanmerkelijk belang claim kan leiden tot een negatieve terugkeerreserve.

Om de overgang van de fiscale claims goed te laten verlopen, wordt er een terugkeerreserve berekend welke op de openingsbalans van de IB-onderneming wordt opgenomen. Een negatieve terugkeerreserve wordt debet opgenomen en een positieve terugkeerreserve wordt credit opgenomen. Een debet post om een te hoge IB-claim te compenseren en een credit post om een IB-claim te creëren. De negatieve terugkeerreserve wordt bij de staking van de IB-onderneming van de 'stakings' winst afgetrokken. De positieve terugkeerreserve wordt bij de staking aan de 'stakings' winst toegevoegd.

In het geval van een AB- claim wordt er op de openingsbalans van de vennootschap onder firma een positieve terugkeerreserve gevormd. Deze terugkeerreserve is gelijk aan tweemaal de latente AB-winst. Het standpunt dat hierbij is ingenomen is dat het IB-tarief van box I globaal tweemaal zo hoog is als dat van box II. Deze reserve wordt toegevoegd aan de stakingswinst als de vennootschap onder firma wordt gestaakt. Een eventueel AB-verlies wordt op het moment van terugkeer ook niet in aanmerking genomen. Deze komt tot uitdrukking in een negatieve terugkeerreserve ter grootte van tweemaal het AB- verlies. Dit verlies wordt daarmee pas in aanmerking genomen bij staking van de IB-onderneming. In geval van stille reserves en goodwill wordt de VpB-claim vervangen door een IB-claim. Dit is te verklaren doordat er sprake is van doorschuiven van de boekwaarden. Het VpB-tarief is veel lager dan het IB- tarief. Hierdoor krijgt de directeur groot aandeelhouder een negatieve terugkeerreserve welke te vinden zal zijn aan de debetzijde van de balans. Deze debetpost betekent eigenlijk dat de onderneming een tegoed heeft bij de fiscus. Met deze reserve vermindert een IB-onderneming op het moment van staken de stakingswinst.

'Het vervreemdingsvoordeel wordt minimaal gesteld op nihil en kan dus niet negatief zijn. Bij een geruisloze terugkeer is het dan ook niet mogelijk om rekening te houden met een aanmerkelijk belang verlies. Het bij de geruisloze terugkeer aanwezige latente aanmerkelijk belang verlies wordt meegenomen bij de berekening van de terugkeerreserve. Voor die berekening mag een negatief vervreemdingsvoordeel wel in aanmerking worden genomen. Daarmee wordt bereikt dat bij de geruisloze terugkeer eventueel latent aanwezig aanmerkelijk belang verlies wordt doorgeschoven van box II naar box I. Het verlies komt dan tot uitdrukking bij de afwikkeling van de terugkeerreserve'⁶.

⁵ Elsevier VPB Almanak 2010 27.3.7 Terugkeerreserve

⁶ Elsevier VPB Almanak 2010 27.3.7 Terugkeerreserve

Indien sprake is van een positieve en een negatieve terugkeerreserve zal saldering plaatsvinden. De terugkeerreserve wordt bepaald op basis van de situatie op het overgangstijdstip. De formule welke gehanteerd dient te worden voor de terugkeerreserve wordt verwoord in Artikel 3.54 a Wet inkomstenbelasting 2001.

'* Artikel 3.54a Wet IB 2001, Terugkeerreserve;

1. Indien de belastingplichtige de onderneming van een vennootschap waarvan hij aandelen of winstbewijzen houdt, in het kader van de ontbinding van die vennootschap met toepassing van artikel 14c van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, voortzet of mede voortzet, wordt op het tijdstip van de voortzetting op de balans van de onderneming een reserve gevormd (positieve of negatieve terugkeerreserve).
2. De terugkeerreserve wordt gesteld op de helft van het vervreemdingsvoordeel dat op grond van artikel 4.24a of artikel 4.42a voor de heffing buiten aanmerking blijft, na het vervreemdingsvoordeel eerst te hebben verminderd met het bedrag bedoeld in het derde lid. Indien deze vermindering leidt tot een positief bedrag, ontstaat er een positieve terugkeerreserve welke ten laste van het vermogen van de voortgezette onderneming komt. Wanneer deze vermindering leidt tot een negatief bedrag, ontstaat er een negatieve terugkeerreserve ter grootte van de helft van het negatieve bedrag; een negatieve terugkeerreserve komt in mindering op de winst bij staking van de onderneming. Voor de toepassing van de eerste volzin wordt het in die volzin bedoelde vervreemdingsvoordeel in aanmerking genomen zonder rekening te houden met de toepassing van artikel 4.24a.
3. Het bedrag waarmee het vervreemdingsvoordeel wordt verminderd wordt gesteld op 76% van de winst die volgens artikel 14c, eerste lid in verbinding met het tweede lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 voor de heffing van de vennootschapsbelasting buiten aanmerking blijft, voor zover deze winst is toe te rekenen aan het aandeel van de belastingplichtige in de vennootschap. Voor de toepassing van de vorige volzin blijft buiten aanmerking het deel van de winst waarop een vermindering ter voorkoming van internationale dubbele belasting van toepassing zou zijn ingeval artikel 14c van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 niet zou zijn toegepast.
4. Een positieve terugkeerreserve wordt uiterlijk bij staking van de onderneming in de winst opgenomen. Bij staking van een gedeelte van de voortgezette onderneming wordt een evenredig gedeelte van de positieve terugkeerreserve in de winst opgenomen.
5. De omvang van de terugkeerreserve wordt door de inspecteur vastgesteld bij voor bezwaar vatbare beschikking. De in de eerste volzin bedoelde beschikking kan mede betrekking hebben op voorwaarden als bedoeld in artikel 4.42a, tweede lid.
6. Indien enig feit grond oplevert voor het vermoeden dat de omvang van de terugkeerreserve op een onjuist bedrag is vastgesteld, kan de inspecteur de beschikking herzien bij voor bezwaar vatbare beschikking.
7. Een feit dat de inspecteur bekend was of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn, kan geen grond voor herziening opleveren, behoudens in de gevallen waarin de belastingplichtige ter zake van dit feit te kwader trouw is.
8. De bevoegdheid tot herziening vervalt door verloop van vijf jaren na de datum van vaststelling van de beschikking.⁷

⁷ SDU, Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving 2010

De terugkeerreserve is eigenlijk de vertaalslag voor de aanwezige reserves bij de omzetting van de B.V. naar de V.O.F.. Bij de terugkeer uit de B.V. naar de V.O.F. eindigt het aanmerkelijk belang. Normaal gesproken moet dan worden afgerekend over de voordelen uit aanmerkelijk belang. Deze voordelen kunnen bestaan uit reguliere voordelen zoals de voordelen die worden gerealiseerd met de tot een aanmerkelijk belang behorende aandelen of winstbewijzen of uit een vervreemdingsvoordeel. Dit is het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de overdrachtprijs bij verkoop van het aanmerkelijke belang. Door de geruisloze terugkeer faciliteit wordt de afrekening doorgeschoven naar het moment waarop de IB onderneming wordt gestaakt.

Op eventueel aanwezige stille- en fiscale reserves en goodwill rust een AB- claim en een VpB- claim. Op eventueel aanwezige winstreserves rust alleen nog een AB- claim.

De winsten uit het verleden zijn namelijk na aftrek van de VpB- claim gedoteerd aan de winstreserves. Bij het overhevelen van de winstreserves moet normaal 25% aanmerkelijk belangbelasting betaald worden. Het vermogen wordt namelijk uit de B.V. onttrokken. In de voorwaarden betreffende de geruisloze terugkeer uit de B.V. staat echter dat de algemene reserves als terugkeerreserve in de V.O.F. op de balans komen te staan. Over deze terugkeerreserve moet op het moment dat de onderneming wordt gestaakt, progressief belasting worden betaald. Dat percentage loopt op tot 52%, twee keer zoveel als de oorspronkelijke 25%. De terugkeerreserve is er om die dubbel zo grote belastingdruk te voorkomen door maar de helft van de reserve op de balans van de V.O.F. te zetten. De andere helft wordt niet meer gebruikt. De achterliggende gedachte is dat 25% van 100% gelijk is 50% van 50%.

Vaak zal in een terugkerende B.V. vanwege de winstafname niet veel goodwill zitten. Goodwill wordt beschouwd als de meerwaarde van de onderneming boven het zichtbare eigen vermogen van de onderneming. In de praktijk wordt de goodwill meestal benaderd als de contante waarde van de in de toekomst te verwachten winsten. Er kan ook sprake zijn van persoonlijke goodwill. Bij het overdragen van een onderneming moet naast de omvang van de goodwill ook gekeken worden naar het soort goodwill in de onderneming. Ondernemingsgoodwill of persoonlijke goodwill. Met eventueel aanwezige goodwill en stille reserves gebeurt niets. Ze gaan gewoon naar de vennootschap onder firma. Er hoeft niet afgerekend te worden. Eventuele compensabele verliezen van de B.V. worden eerst zoveel mogelijk met eventueel aanwezige stille reserves verrekend. Resterende verliezen gaan over op de ondernemers van de V.O.F.. Daarbij wordt rekening gehouden met de verschillende belastingtarieven in de B.V. en de V.O.F..

Bij de geruisloze terugkeer uit de B.V. zal rekening moeten worden gehouden met de standaardvoorwaarden. In deze standaardvoorwaarden wordt onder andere stilgestaan bij het meenemen van verrekenbare verliezen, financiering van de verkregen onderneming, aansprakelijkheid, lijfrente- en pensioenverplichtingen en stamrecht verplichtingen. Hierop wordt vanwege de complexiteit in dit stadium niet verder ingegaan.

3. Ruisende terugkeer versus geruisloze terugkeer

Een voordeel van een ruisende terugkeer (afrekenen met de fiscus) uit Z B.V. door inbreng in een V.O.F. is, dat de heer X en mevrouw Y als ondernemers daarna aanspraak kunnen maken op de ondernemersfaciliteiten, waaronder de verhoogde zelfstandigenaftrek voor starters, de willekeurige afschrijving en de MKB- winstvrijstelling.

Aangezien Z B.V. een niet winstgevende B.V. is, is het mogelijk, zonder aanzienlijke fiscale heffingen de onderneming door Z B.V. ruisend te laten overdragen. Mocht de overdracht van de onderneming leiden tot realisatie van stille reserves en/of goodwill, dan kan deze boekwinst worden verrekend met de compensabele verliezen van de B.V.. Het eventueel restant aan verliezen gaat niet mee over naar de vennootschap onder firma.

De geruisloze terugkeer (niet afrekenen met de fiscus) uit de B.V. is op het eerste gezicht een omslachtige regeling met veel voorwaarden.

Reden om uiteindelijk toch voor een geruisloze terugkeer naar een V.O.F. te kiezen, is de mogelijkheid van het bij de terugkeer laten overgaan van de compensabele verliezen uit de B.V. naar de V.O.F.. Bij een ruisende terugkeer uit de B.V. bestaat deze mogelijkheid, zoals reeds eerder aangegeven, niet.

Voornamelijk vanwege het kunnen meenemen van verrekenbare verliezen uit de B.V., lijkt per saldo een geruisloze terugkeer uit de B.V. door inbreng in een V.O.F. het meest optimaal. Per balansdatum beschikt Z B.V. voor een bedrag ad € 196.600, - aan nog te verrekenen verliezen. Dit is een aanzienlijk bedrag en blijft in geval van de geruisloze terugkeer (deels) verrekenbaar.

Het is nog maar de vraag of de overdracht van de onderneming leidt tot realisatie van stille reserves en/of goodwill welke verrekend kunnen worden met de compensabele verliezen van de B.V..

Vooraf in het bedrijfspand zitten stille reserves, welke op enig moment tot fiscale afrekening zullen komen in box 1 (TBS regeling) bij de heer X en mevrouw Y. Ze hebben allebei mede-eigendom van het bedrijfspand. Momenteel wordt door de heer en mevrouw het bedrijfspand ter beschikking gesteld aan de B.V.. Dit leidt voor beiden tot een TBS regeling in Box 1. Na het tot stand komen van de V.O.F. is geen sprake meer van de TBS regeling in box 1. Er zal een sfeerovergang plaatsvinden van het bedrijfspand. Het bedrijfspand wordt nu bij beide vennoten privé belast in de Inkomstenbelasting box 1 TBS regeling. Door de terugkeer in een V.O.F. zal het pand beschikbaar worden gesteld aan een natuurlijke rechtsvorm. Hierdoor wordt het pand privé belast in de Inkomstenbelasting box 3 overige onroerende zaken. Bij realisatie van de stille reserves op het bedrijfspand in kwestie zal in principe met de fiscus afgerekend moeten worden in box 1 tegen het progressieve belasting tarief (oplopend tot maximaal 52%).

Hierdoor is het wenselijk om de mogelijkheid van verliescompensatie uit de B.V.-periode te laten overgaan naar de heer en mevrouw. Alleen bij een geruisloze terugkeer uit de B.V. bestaat deze mogelijkheid. Per saldo hoeft de realisatie van de stille reserve op het bedrijfspand dus niet tot belastingheffing te leiden in box 1, vanwege de ruimere mogelijkheden tot verliesverrekening.

De geruisloze terugkeer uit de B.V. geldt alleen voor een werkmaatschappij. In de vereisten ten aanzien van de vennootschap staat namelijk beschreven dat de betreffende vennootschap een materiële onderneming moet drijven. Aangezien in deze casus sprake is van een Holdingstructuur, met twee Holdings 'boven' de B.V. (als werkmaatschappij) en omdat de aandelen van de werkmaatschappij niet in handen zijn van natuurlijke personen, zal er een fusie moeten plaatsvinden om een geruisloze terugkeer te kunnen realiseren.

4. Fusie

Aan de facilititeit zijn vereisten verbonden die de vennootschap zelf en de aandeelhouders betreffen. Aan die eisen moet worden voldaan op het moment van het overgangstijdstip. Zo kan er enkel worden teruggekeerd uit een materiële onderneming en dienen alle aandeelhouders natuurlijke personen te zijn. In dit geval is er sprake van een Holding- structuur waarbij de aandelen van de B.V. in handen zijn van twee rechtspersonen. Namelijk de Holdings. Voordat kan worden overgegaan tot terugkeer, zal de huidige structuur opgeschoond dienen te worden door middel van een fusie.

‘Een fusie is de rechtshandeling van twee of meer rechtspersonen waarbij een van deze het vermogen van de andere onder algemene titel verkrijgt of waarbij een nieuwe rechtspersoon die bij deze rechtshandeling door hen samen wordt opgericht hun vermogen onder algemene titel verkrijgt’ (artikel 2:309 BW) ⁸.

Economisch gezien is een fusie het samengaan van één of meerdere economische eenheden. Voor de manier van samengaan zijn er verschillende vormen.

In de onderdelen 4.1 t/m 4.3 zullen achtereenvolgens de aandelenfusie, de bedrijfsfusie en de juridische fusie worden aangestipt.

4.1 Aandelenfusie

Met de eerste fusie-variant bestaat er de mogelijkheid om een aandelenfusie door te voeren. Bij deze fusie dragen de aandeelhouders de aandelen over aan een andere vennootschap of aandeelhouder. Er wordt geen onderneming overgedragen, er vindt alleen een verschuiving plaats in het aandelenbezit. Door een dergelijke fusie wijzigt alleen de zeggenschap in de onderneming, alle ondernemingen blijven bestaan. Juridisch gezien is dit eigenlijk geen fusie. Belastingtechnisch wordt dit wel als zodanig behandeld. Bij een aandelenfusie hoeven zekerheden niet opnieuw te worden verstrekt. Alle contracten van de verkopende B.V. gaan automatisch over naar de kopende B.V.. Er vindt geen afrekening met de fiscus plaats. De aandelen moeten wel via een notariële akte geleverd worden. Risico's uit het verleden gaan zo mee over naar de kopende partij.

4.2 Bedrijfsfusie

Naast de aandelen fusie bestaat de mogelijkheid om een bedrijfsfusie toe te passen. In de praktijk staat deze variant ook wel bekend als een activa/passiva transactie. In het geval van een bedrijfsfusie worden geen aandelen overgedragen, maar wordt een bedrijf overgedragen. Bij een bedrijfsfusie draagt de verkopende partij haar losse bezittingen (activa) en eventueel haar schulden (passiva) over aan de koper. Er is sprake van een duurzaam samengaan. Bij een dergelijke overname wordt niet de B.V. zelf, maar worden alleen de bezittingen en eventueel de schulden verkocht. De verkrijgende rechtspersoon betaalt hiervoor met aandelen of geld. Na de verkoop blijven dus alleen de aandelen of het geld ('geldzak B.V.') van de kopende B.V. over in de B.V.. De ondernemingen blijven bij toepassing van de bedrijfsfusie allemaal bestaan. De aandelen van deze B.V. blijven in handen van de directeur groot aandeelhouder. Een nadeel van de bedrijfsovername is dat de verkopende B.V. moet afrekenen met de fiscus over de stille reserves, fiscale reserves, desinvesteringbijtelling en eventueel gerealiseerde goodwill. Onder een aantal voorwaarden is uitstel van het betalen van vennootschapsbelasting bij een bedrijfsfusie mogelijk. Op deze voorwaarden zal in dit stadium niet verder worden ingegaan. Eventuele 'lijken' uit het verleden, welke uit de kast kunnen komen blijven voor risico van de verkopende B.V..

⁸ Burgerlijk Wetboek Boek 2, Afdeling 2

4.3 Juridische fusie

De derde mogelijkheid tot fuseren is de juridische fusie. Men spreekt van een juridische fusie wanneer het vermogen van twee of meer ondernemingen wordt samengevoegd tot één onderneming. Bij de juridische fusie gaan de verdwijnende vennootschappen op in één vennootschap met de verkrijgende vennootschap. Dit kan een bestaande of een nieuwe vennootschap zijn. Kenmerkend voor een juridische fusie is de overgang van het vermogen van de verdwijnende vennootschappen onder algemene titel naar de verkrijgende vennootschap waarbij alle rechten en verplichtingen van de verdwijnende vennootschap(pen), overgaan naar de nieuwe of overblijvende B.V.. De juridische fusie is een combinatie van een aandelenfusie en een bedrijfsfusie. De verdwijnende vennootschappen houden bij de juridische fusie van rechtswege op te bestaan. Van rechtswege ophouden te bestaan, houdt in dat de vennootschap wordt ontbonden zonder dat de voorschriften betreffende de liquidatie van een vennootschap hoeven te worden nageleefd.

4.4 Geschikte fusievariant

De geruisloze terugkeer uit de B.V. geldt alleen voor een B.V. als werkmaatschappij. In dit geval is er sprake van een holdingstructuur, met twee Holdings 'boven' Z B.V..

Eén van de eisen van geruisloze terugkeer is dat de 'oude' B.V. wordt geliquideerd. Bij een holdingstructuur betreft dit zowel de Holdings als de werkmaatschappij.

Bovendien, als de heer X en mevrouw Y hun onderneming in de toekomst voortzetten als vennootschap onder firma, zijn de Holdings van de firmanten overbodig. Het in stand houden van de Holdings zal alleen maar onnodige kosten met zich meebrengen. Om deze redenen wordt gekozen voor de juridische fusie. Dit is immers de enige fusie waarbij de verdwijnende vennootschappen van rechtswege ophouden te bestaan.

Voor de juridische fusie bestaan een aantal verschillende mogelijkheden. Er kan sprake zijn van een overname van een bestaande onderneming. Dit is de meest eenvoudige fusie waarbij de ene onderneming wordt samengevoegd met de andere onderneming en waarbij één van de ondernemingen ophoudt te bestaan. Daarnaast kan sprake zijn van een fusie tussen meerdere bestaande rechtspersonen. Hierbij worden beide ondernemingen samengevoegd tot een nieuw op te richten onderneming. Rechtspersonen kunnen alleen fuseren met rechtspersonen die dezelfde rechtsvorm hebben (art 2:310 BW).

De aandeelhouders van de verdwijnende vennootschap worden van rechtswege aandeelhouder van de verkrijgende vennootschap. Dit is tevens één van de vereisten ten aanzien van de geruisloze terugkeerregeling. De aandelen mogen immers enkel in het bezit zijn van natuurlijke personen op het moment van terugkeren. Door deze fusie komen de aandelen van de werkmaatschappij welke via de Holdings in het bezit zijn van de aandeelhouders, rechtstreeks in het bezit van de aandeelhouders.

Van rechtswege aandeelhouder worden, betekent in dit geval dat de aandeelhouders de heer X en mevrouw Y hun oude aandelen in X Holding B.V. en Y Holding B.V. niet hoeven te ruilen voor nieuwe aandelen Z B.V.. De aandeelhouders krijgen deze aandelen toegekend. In het fusie voorstel wordt bepaald wat de ruilverhoudingen van de aandelen zijn en hoeveel aandelen worden toegekend aan iedere aandeelhouder.

Belangrijk bij een juridische fusie is dat de rechten en verplichtingen van de verdwijnende rechtspersoon blijven bestaan en van rechtswege geheel overgaan op de verkrijgende rechtspersoon. Het voordeel van het feit dat deze rechten en verplichtingen (bijvoorbeeld contracten) onder algemene titel overgaan, is dat er geen medewerking van schuldeisers of contractpartners nodig is.

Het nadeel hiervan is dan ook dat eventuele risico's welke ontstaan zijn in het verleden ook van kracht blijven. Hierbij kan het gaan om schadeclaims of garantievoorzieningen.

Om aanspraak te maken op de geruisloze juridische fusie, dus zonder belastingheffing, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan (art. 14b Wet Vpb)⁹:

- Bij de verdwijnende en de verkrijgende onderneming moeten dezelfde bepalingen van toepassing zijn voor het bepalen van de winst. Hanteren van hetzelfde winstregime.
- De heffing en invordering van de belastingen welke verschuldigd zijn moet worden gegarandeerd. Latere heffingsmogelijkheden moeten verzekerd zijn.
- De fusie mag niet in overwegende mate zijn gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing (antimisbruikbepaling).
- De verdwijnende en de verkrijgende rechtspersoon zijn beide in Nederland of binnen de Europese Unie gevestigd.

Als aan deze voorwaarden voldaan wordt en aan de juridische fusie zakelijke overwegingen ten grondslag liggen, kan een geruisloze doorschuiving plaatsvinden.

Eerst zal toegelicht worden welke stappen een fusie met zich mee brengt. Vervolgens zal de fusie nader uitgewerkt worden aan hand van een schematische weergave, de toelichting op het fusievoorstel, de bepaling van de ruilverhoudingen en de openingsbalans van de verkrijgende vennootschap ná de fusie.

De wet geeft nauwkeurig aan welke stappen genomen moeten worden om een juridische fusie te realiseren. In het kort komt het neer op de volgende stappen;

- Opstellen van een fusievoorstel door de besturen van de te fuseren rechtspersonen. De wet schrijft voor welke onderwerpen in het fusievoorstel opgenomen moeten worden (art. 2:312 BW).
- Ondertekening van het fusievoorstel door alle betrokken bestuurders (art. 2:312 BW).
- Opstellen van een schriftelijke toelichting door de besturen. In de toelichting geeft het bestuur de reden voor de fusie en de gevolgen voor de werkzaamheden en een toelichting uit juridisch, economisch en sociaal oogpunt (art. 2:313 BW).
- Het voorstel tot fusie wordt samen met alle voorgeschreven wettelijke documenten bij de Kamer van Koophandel gedeponneerd (art. 2:314 BW).
- In een landelijk dagblad wordt de voorgenomen fusie aangekondigd (art. 2:314 BW).
- Na de aankondiging mogen schuldeisers gedurende een maand in verzet komen (art. 2:316 BW)
- Binnen zes maanden na de aankondiging wordt de fusie gerealiseerd door het passeren van de notariële akte van de fusie (art. 2:318 BW).

Fusievoorstel;

'Als er besloten is om tot fusie over te gaan stellen de besturen van de te fuseren rechtspersonen een voorstel tot fusie op. Dit voorstel vermeldt ten minste;

- De rechtsvorm, naam en zetel van de te fuseren rechtspersonen.
- De statuten van de verkrijgende rechtspersoon zoals die luiden en zoals zij na de fusie zullen luiden. Indien de verkrijgende rechtspersoon nieuw wordt opgericht, het ontwerp van de akte van oprichting.
- Welke rechten of vergoedingen ten laste van de verkrijgende rechtspersoon worden toegekend.

⁹ Verzameling Nederlandse Belasting Wetgeving, Artikel 14b Wet Vpb

- Welke voordelen in verband met de fusie worden toegekend aan een bestuurder of commissarissen.
- Vermelding van de voornemens over de samenstelling na de fusie van het bestuur en van de raad van commissarissen (indien aanwezig).
- Voor elk van de verdwijnende rechtspersonen het tijdstip met ingang waarvan de financiële gegevens zullen worden verantwoord in de jaarrekening of andere financiële verantwoording van de verkrijgende rechtspersoon.
- De voorgenomen maatregelen in verband met de overgang van het lidmaatschap of aandeelhouderschap van de verdwijnende rechtspersonen.
- De voornemens omtrent voortzetting of beëindiging van werkzaamheden.
- Wie het besluit tot fusie moet goedkeuren.

Het voorstel dient ondertekend te worden door de bestuurders van elke te fuseren rechtspersoon. In een schriftelijke toelichting op het voorstel dient het bestuur de redenen van elke te fuseren rechtspersoon voor de fusie aan te geven, met een uitwerking van de verwachte gevolgen voor de werkzaamheden en een toelichting uit juridisch, economisch en sociaal oogpunt.

Er dient een tussentijdse vermogensopstelling opgemaakt te worden indien het laatste boekjaar van de rechtspersoon, waarover een jaarrekening of andere financiële verantwoording is vastgesteld, meer dan zes maanden voor de wederlegging van het voorstel tot fusie is verstreken’ ¹⁰.

Vervolgens is elke te fuseren rechtspersoon verplicht het volgende bij het Handelsregister neer te leggen: (art. 2:314, BW)

- Het voorstel tot fusie.
- De laatste drie vastgestelde jaarrekeningen met accountantsverklaring.
- De jaarverslagen van de te fuseren rechtspersonen over de laatste drie afgesloten jaren.
- Tussentijdse vermogensopstelling indien van toepassing.

Deze stukken dienen ook ter inzage op het kantoor van de fuserende rechtspersoon zelf te liggen. Verder moeten de fuserende rechtspersonen bij de fusie aankondiging in een landelijk dagblad vermelden waar de stukken ter inzage liggen.

Volgens artikel 2:315, BW: ‘het bestuur van elke te fuseren rechtspersoon is verplicht de algemene vergadering en de andere te fuseren rechtspersonen in te lichten over na het voorstel tot fusie gebleken belangrijke wijzigingen in de omstandigheden die de mededelingen in het voorstel tot fusie of in de toelichting hebben beïnvloed’ ¹¹.

‘Daarnaast moeten de rechtspersonen voor iedere schuldeiser zekerheden stellen of hem een andere waarborg geven voor de voldoening van zijn vordering. Tot een maand nadat alle te fuseren rechtspersonen de weerlegging van het voorstel tot fusie hebben aangekondigd kan iedere schuldeiser door een verzoekschrift aan de rechtbank tegen het voorstel tot fusie in verzet komen met vermelding van de waarborg die wordt verlangd’ ¹² (art. 2:316, BW).

Vervolgens dient de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het besluit tot fusie te nemen. Het besluit mag niet afwijken van het voorstel tot fusie. Het besluit kan genomen worden na afloop van de maand waarop alle fuserende rechtspersonen het voorstel tot fusie hebben aangekondigd. Een besluit tot fusie wordt op dezelfde wijze genomen als een besluit tot wijziging van de statuten. De fusie vindt plaats middels een notariële akte en wordt van kracht met ingang van de dag na de dag waarop de akte is gepasseerd. De akte mag alleen passeren binnen zes maanden na de

¹⁰ Burgerlijk Wetboek Boek 2, afdeling 2, artikel 312

¹¹ Burgerlijk Wetboek Boek 2, afdeling 2, artikel 315

¹² Burgerlijk Wetboek Boek 2, afdeling 2, artikel 316

aankondiging van het voorstel (art. 2:317, eerste en tweede lid, BW).

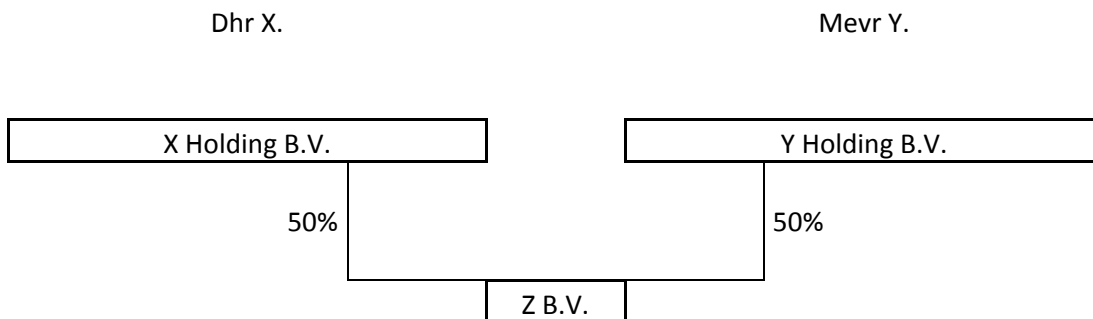
De verkrijgende rechtspersoon dient vervolgens binnen acht dagen na het passeren van de akte van de fusie in te schrijven in het handelsregister (art. 2:317, derde lid, BW).

Het laatste boekjaar van de verdwijnende rechtspersoon is geëindigd op het tijdstip met ingang waarvan de verkrijgende rechtspersoon de financiële gegevens van een verdwijnende rechtspersoon zal verantwoorden in de eigen jaarrekening. De financiële verantwoordingen van de verdwijnende rechtspersonen rusten na de fusie op de verkrijgende rechtspersoon (art. 2:321, BW).

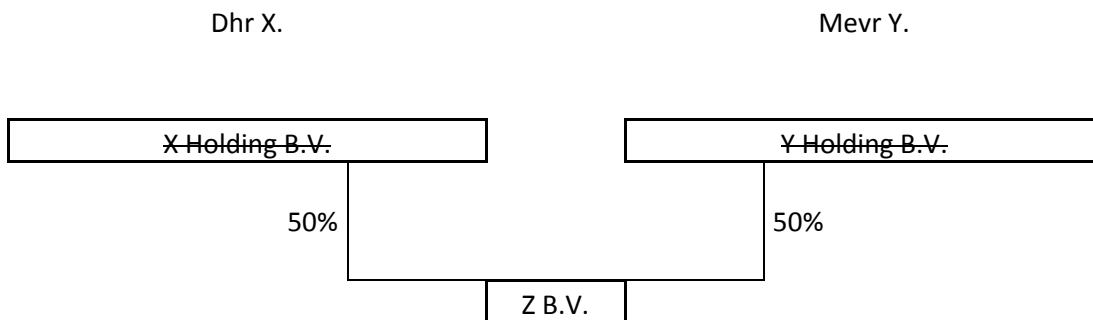
De accountant wordt bij een dergelijke juridische fusie betrokken. De accountant moet een oordeel geven over de redelijkheid van de ruilverhouding. Tot slot moet hij een verslag opstellen met een oordeel over een aantal onderwerpen uit de toelichting op het fusievoorstel.

4.5 Schematische weergave van de fusie:

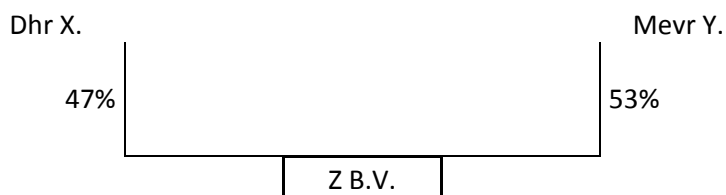
Vóór de fusie:

Beide Holdings dienen te fuseren met de dochtermaatschappij waarbij de Holdings verdwijnen en de aandeelhouders van beide Holdings aandelen in de oorspronkelijke dochter verkrijgen.

Ná de fusie:

De procentuele verdeling ná de fusie zal in een later stadium uitgewerkt worden (zie 4.7).

Figuur 2

Uit deze schematische weergave van de fusie blijkt dat er in dit geval sprake is van een omgekeerde juridische fusie. De omgekeerde juridische fusie is de fusievariant waarbij de dochtermaatschappij als verkrijgende vennootschap en de beide Holdings als verdwijnende vennootschappen optreden. Het gevolg van deze juridische fusie is dan ook dat de verkrijgende vennootschap eigen aandelen verwerft. Aan de inkoop van eigen aandelen kleven normaal gesproken beperkingen. Deze beperkingen komen echter te vervallen wanneer er sprake is van overgang onder algemene titel en worden daarom ook niet nader bekeken.

4.6 Toelichting op het fusievoorstel ¹³

Hieronder is integraal een toelichting op het fusievoorstel opgenomen.

De ondergetekende:

De te Sittard gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Z B.V., kantoorhoudende te Sittard, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Zuid- Limburg onder nummer 12345678; hierna te noemen: “ de verkrijgende vennootschap” en

1. de te Sittard gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid X Holding B.V., kantoorhoudende te Sittard, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Zuid- Limburg onder nummer 123456789;

2. de te Sittard gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Y Holding B.V., kantoorhoudende te Sittard, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Zuid- Limburg onder nummer 123456789;
Hierna samen te noemen “ de verdwijnende vennootschappen”.

Verklaren:

De verkrijgende vennootschap en de verdwijnende vennootschappen hebben het voornemen te fuseren in de zin van Titel 9 Boek 2 BW, en wel zodanig dat de verkrijgende vennootschap, het gehele vermogen van de verdwijnende vennootschappen onder algemene titel verkrijgt en waardoor de verdwijnende vennootschappen ophouden te bestaan.

Voor de verkrijgende vennootschap geldt de volgende reden voor de fusie:

- Kostenbesparing

De fusie heeft voor wat betreft de werkzaamheden van de te fuseren vennootschappen geen gevolgen.

Juridische aspecten

De besturen van de te fuseren vennootschappen zijn van mening, dat het samengaan van de drie ondernemingen slechts zinvol is als er een volledige integratie plaatsvindt. Daarbij zijn de verdwijnende vennootschappen na de fusie overbodig. Hierom is gekozen voor de juridische fusie, tevens kan deze fusie fiscaal geruisloos plaatsvinden.

Economische aspecten

De structuur van de groep waartoe de te fuseren vennootschappen behoren, is niet dusdanig eenvoudig om tot de gewenste terugkeer over te gaan. De voorgenomen fusie is een onderdeel om te komen tot een overzichtelijke en eenvoudige structuur. Voor zover de verdwijnende vennootschappen nog activiteiten uitoefenen zullen die door de verkrijgende vennootschap worden voortgezet. De fusie streeft naar een efficiënte en effectieve benutting van alle beschikbare middelen.

¹³ ZR standaardjabloon

Sociale aspecten

De fusie heeft geen gevolgen voor de werkgelegenheid en voor de arbeidsomstandigheden. Geen van de fuserende vennootschappen kent een Ondernemingsraad en/of personeelsoverleg.

Ruilverhouding

De verdwijnende vennootschappen brengen hun activa en passiva in, in de verkrijgende vennootschap. De aandeelhouders van de verdwijnende vennootschappen ontvangen voor deze inbreng aandelen in de verkrijgende vennootschap waarvan de nominale waarde niet hoger is dan de ingebrachte activa minus passiva. De ingebrachte activa en passiva zijn gewaardeerd volgens in het economische verkeer aanvaardbare waarderingsgrondslagen. Bij de waardering en bepaling van de ruilverhoudingen zijn geen moeilijkheden opgetreden. Wat meer gestort wordt op de aandelen boven de nominale waarde wordt als agiostorting aangemerkt.

Tijdstip

Vanaf 1 september 2010 zullen de nieuwe aandeelhouders van Z B.V. geheel delen in de winst van de verkrijgende vennootschap.

4.7 Inbreng verhoudingen

Bij de juridische fusie hebben de fuserende ondernemingen activa en passiva overgedragen. De vennootschappen hebben geen evenredig deel ingebracht. Hierdoor is er een inbrengverhouding ontstaan. Deze inbrengverhouding moet worden bepaald voor de verdeling van het aandelenkapitaal van de bij de fusie verkrijgende vennootschap. Daarnaast is deze verdeelsleutel van belang voor het verdelen van de verrekenbare verliezen uit de B.V. en kan de toekomstige winst uit de V.O.F. toegerekend worden aan de firmanten naar rato van het belang in de vennootschap (artikel 14c, derde lid, wet VpB).

Door X Holding B.V. worden activa en passiva ingebracht met een waarde van per saldo € 24.829, -. Door Y Holding B.V. worden activa en passiva ingebracht met een waarde van per saldo € 28.286, -. In totaliteit € 53.115, -. Ofwel 46,75 % voor X en 53,25% voor Y. De werkmij koopt haar eigen aandelen in tegen € 0, - en de rekening-courant verhoudingen worden tegen elkaar weggestreept. De nominale waarde per aandeel Z bedraagt € 45,38,- (400 aandelen ad € 45,38 geeft een aandelenkapitaal van € 18.152, dit bedrag is nodig om aan de stortingsplicht van € 18.000 te voldoen).

Huidig aandelenkapitaal

	X	Y	Z	totaal
Geplaatste aandelen	400	400	400	
Nominale waarde per aandeel	45,38	45,38	45,38	
Geplaatst kapitaal	18.152	18.152	18.152	54.456
Overige reserves	<u>6.677</u>	<u>10.134</u>	<u>-173.069</u>	<u>-156.258</u>
	<u>24.829</u>	<u>28.286</u>	<u>-154.917</u>	<u>-101.802</u>
Inbrengpercentage (53.115 = 100%)	0,467457	0,532543		
	24.829	28.286		
	<u>400</u> /	<u>400</u> /		
Waarde per aandeel	<u>62,0725</u>	<u>70,715</u>		
Uit te geven aandelenkapitaal Z B.V.			18.152	
De heer X	18.152 * 0,467457 =	8.485,29 /	45,38 =	186,983
Mevrouw Y	18.152 * 0,532543 =	9.666,71 /	45,38 =	213,017
				<u>400</u>
Uit te geven aandelen	187	213		
Nominale waarde per aandeel	<u>45,38</u>	<u>45,38</u>		
Aandelenkapitaal	8.486,06	9.665,94		
Inbreng in natura (Holdings)	24.829	28.286		
Fusie agio/bijbetaling door verkrijgende vennootschap	<u>16.342,94</u>	<u>18.620,06</u>		

Figuur 3 (geen accountantscontrole toegepast)

Bij de inbreng van onderneming X en Y, tegen uitreiking van aandelen, vindt storting in natura plaats. Bij plaatsing van de aandelen wordt in dit geval meer dan de nominale waarde gestort. Dit overschot wordt 'agio' genoemd. Voor de Vennootschapsbelasting wordt fusieagio aangemerkt als een onbelaste kapitaalstorting. In dit geval verwerven X en Y, tegen afgifte van eigen aandelen, de aandelen van Z. 'Bij een geruisloze overgang wordt een onderneming of een deel daarvan tegen boekwaarde ingebracht. Daarbij doet zich het probleem voor dat de werkelijke waarde van de inbreng in de regel niet gelijk is aan de fiscale boekwaarden daarvan' ¹⁴.

'Bij een fusie (en bij andere gelegenheden waarbij aandelen worden volgestort met aandelen in een andere B.V.) kan agio ontstaan dat fiscaal niet als zodanig wordt aanvaard. Men spreekt dan van 'fusieagio'. Over agiobonussen uit een dergelijk agio wordt dividendbelasting geheven. In fiscaal opzicht kan bij een fusie ook gemakkelijk een kapitaalmanco ontstaan (hiervan is sprake als de aandelen van de overnemende B.V. minder waard zijn dan die van de over te nemen B.V.). Naast fusieagio of kapitaalmanco kan een echt agio bestaan. Voorwaarde is dat dit agio in de boekhouding van de B.V. afzonderlijk wordt geadministreerd.' ¹⁵

Bij een dergelijke fusie kan dus boekhoudkundig een agio ontstaan welk fiscaal niet zo wordt aangemerkt. Dit wordt 'fiscaal besmet agio' genoemd. Fiscaal erkend agio wordt aangemerkt als gestort kapitaal. Dit agio wordt omschreven als 'fiscaal onbesmet agio'.

Een B.V. waarvan het eigen vermogen deels bestaat uit agio, niet zijnde besmet agio, kan er voor kiezen om dat agio uit te keren aan de aandeelhouder(s). In sommige gevallen kan dat zonder belastingheffing.

Als agio wordt terugbetaald aan een andere B.V. of N.V., valt de uitkering over het algemeen onder de deelnemingsvrijstelling. Er is dan geen belasting verschuldigd over de uitkering.

Het komt echter regelmatig voor dat agio wordt terugbetaald aan een aandeelhouder/natuurlijk persoon met een belang van tenminste 5% (bijvoorbeeld de directeur groot aandeelhouder). De aandeelhouder moet dan 25% inkomstenbelasting betalen (onder verrekening van 15% in te houden dividendbelasting). Aan een dergelijke aandeelhouder kan echter tot de zogenoemde verkrijgingsprijs onbelast agio worden uitgekeerd. De verkrijgingsprijs is het bedrag dat de aandeelhouder op de aandelen heeft gestort of voor de aandelen heeft betaald.

Het is dan wel belangrijk dat het agio eerst wordt omgezet in aandelenkapitaal. Daarna moet de algemene vergadering van aandeelhouders (ava) besluiten tot teruggaaf van aandelenkapitaal en moet de nominale waarde van de aandelen bij statutenwijziging worden verminderd. Pas dan kan de uitkering aan de aandeelhouder onbelast plaatsvinden.

Deze voorwaarden staan in de wet en moeten strikt worden toegepast, (aldus de Hoge Raad op 12 september 2008). Als de voorwaarden niet strikt worden nageleefd, is de terugbetaling van het agio zondermeer belast.

'Er kan echter ook agio ontstaan door aandelenfusie, waarbij de aandelen van vennootschappen, inclusief daarin begrepen (stille) reserves en goodwill als natura storting in een andere rechtspersoon ingebracht worden. Deze reserves worden civielrechtelijk erkend als agio. Fiscaal mag daaruit echter geen onbelaste terugbetaling plaatsvinden, omdat anders de reserve belastingvrij naar de aandeelhouder zou vloeien. Dit is het besmette fusieagio, dat in de toelichting op de jaarrekening moet worden onderscheiden van fiscaal erkend agio'. Jaarrekening MKB/2009/druk 1.

¹⁴ Elsevier VPB Almanak 2010, 9.6.4 Geruisloze overgang

¹⁵ Elsevier VPB Almanak 2010, 36.3.3 Fusieagio en kapitaalmanco bij fusie

4.8 Bepaling ruilverhouding en “ openingsbalans Z B.V. ” ná juridische fusie per 1 september 2010.

X = X Holding B.V.

Y = Y Holding B.V.

Z = Z B.V.

	X	Y	Z	Subtotaal	Eliminatie	Openingsbal.
Inventaris	0	0	26.604	26.604		26.604
Vervoermiddelen	0	0	100	100		100
Grond-en hulpstoffen	0	0	1.390	1.390		1.390
Gereed product en handelsgoederen	0	0	1.704	1.704		1.704
Rekening-courant Z B.V.	111.005	124.638	0	235.643	-235.643	0
Omzetbelasting			1.196	1.196		1.196
Pensioen	203	219	308	730		730
Overlopende activa	0	0	10.132	10.132		10.132
Liquide middelen	0	0	52.535	52.535		52.535
	<u>111.208</u>	<u>124.857</u>	<u>93.969</u>	<u>330.034</u>	<u>-235.643</u>	<u>94.391</u>
Geplaatst kapitaal	18.151	18.151	18.151	54.453	-36.302	18.151
Agio					34.963	34.963
Overige reserves	6.677	10.134	-173.069	-156.258	36.302	-154.919
					-34.963	
Crediteuren	0	0	595	595		595
Rekening- courant X Holding B.V.	0	0	111.005	111.005	-111.005	0
Rekening- courant Y Holding B.V.	0	0	124.638	124.638	-124.638	0
Vennootschapsbelasting	-341	252	0	-89		-89
Omzetbelasting	475	475	0	950		950
Loonheffing	512	512	2.325	3.349		3.349
Rekening-courant de heer X	82.114	0	0	82.114		82.114
Rekening-courant mevrouw Y	0	86.198	0	86.198		86.198
Nog te betalen AOV premie	3.620	0	0	3.620		3.620
Tantièmes	0	9.135	0	9.135		9.135
Overlopende passiva	0	0	10.324	10.324		10.324
	<u>111.208</u>	<u>124.857</u>	<u>93.969</u>	<u>330.034</u>	<u>-235.643</u>	<u>94.391</u>

Figuur 4 (geen accountantscontrole toegepast)

De balansen van de ondernemingen zijn als het ware geconsolideerd. De activa en passiva worden bij elkaar opgeteld en de onderliggende verhoudingen worden geëlimineerd. Het geplaatste aandelenkapitaal van beide Holdings vervalt. Na de fusie blijft nog één B.V. over, te weten Z B.V..

5. Geruisloze terugkeer uit de B.V. naar de V.O.F.

Redenen om in dit geval voor geruisloze terugkeer en niet voor ruisende terugkeer te kiezen waren;

- De wens om de B.V. te liquideren, in dit geval uit kostentechnische overwegingen.
- Het voorkomen van een afrekening bij de B.V. over de meerwaarden van de activa in de vorm van een vennootschapsbelastingclaim.
- Het voorkomen van een afrekening over een aanmerkelijk belang claim.
- Eventueel doorschuiven van de winst met betrekking tot het TBS- pand.
- Het meenemen van verrekenbare verliezen.

Door deze standpunten worden de activa, passiva en claims doorgeschoven naar het IB- regime. Om afrekening over de meerwaarden te voorkomen wordt een terugkeerreserve gevormd. Deze reserve dekt onder andere het verschil tussen de boekwaarde waarvoor alle activa en passiva overgaan en de werkelijke waarde waartegen bij ontbinding van de B.V. afgerekend zou moeten worden.

Na de juridische fusie is de structuur van de klant zodanig dat tot terugkeer kan worden overgegaan. Na het fuseren van de groep is de balans van de verkrijgende vennootschap ná de fusie het uitgangspunt voor de terugkeer faciliteit.

De werkelijke overgang met terugkeerreserve is aan een aantal voorwaarden gebonden; Alle aandeelhouders van de B.V. moeten natuurlijke personen zijn. Dit komt doordat rechtspersonen niet belastingplichtig zijn voor de Inkomstenbelasting. De terugkeer is niet mogelijk bij een holdingstructuur omdat niet aan de voorwaarde wordt voldaan dat de aandeelhouders van de B.V. natuurlijke personen moeten zijn. Door de in hoofdstuk 4 uitgewerkte juridische fusie wordt wel aan die vereiste voldaan.

Alle aandeelhouders van de B.V. moeten de onderneming voortzetten. Daarnaast moeten de aandeelhouders de onderneming in dezelfde verhouding voortzetten. In paragraaf 4.7 is de inbreng verhouding uitgewerkt. Op basis van die verhouding wordt de V.O.F. voortgezet. Ook moet de B.V. een 'echte' onderneming drijven. Z B.V. is een onderneming waarin volop activiteiten plaatsvinden. Hierdoor wordt ook aan de voorwaarde voldaan dat de B.V. een materiële onderneming moet drijven.

Verder moet aandacht worden besteed aan een eventuele pensioen- en/of lijfrenteverplichting, verrekenbare verliezen uit het B.V.-verleden, het 'bedrijfspan' dat door de vennoten beschikbaar wordt gesteld aan de B.V. en het overbrengen van de activa en passiva.

Zoals in paragraaf 2.2 besproken krijgt men bij de geruisloze terugkeer te maken met een terugkeerreserve. Kort samengevat: bij terugkeer van de B.V. naar de IB- onderneming moet de B.V. in principe vennootschapsbelasting betalen over het totaal van de stille- en fiscale reserves, de goodwill en de desinvesteringsbijtelling. Deze te betalen belasting is aan te merken als de vennootschapsbelastingclaim. Bij het overdragen van de B.V. betalen beide directeur groot aandeelhouders in principe Inkomstenbelasting in box 2 over het resultaat uit aanmerkelijk belang. Dit resultaat is het verschil tussen de overdrachtsprijs en de verkrijgingsprijs. Deze te betalen belasting is aan te merken als de aanmerkelijk belang claim. Deze belastingheffingen worden bij gebruikmaking van de geruisloze terugkeer variant doorgeschoven naar de toekomst. De claims blijven gehandhaafd omdat in de IB- onderneming dezelfde boekwaarden worden gehanteerd voor de activa en passiva als op de eindbalans van Z B.V. en omdat de fiscale reserves op de balans van de IB- onderneming worden opgenomen.

Door de terugkeer worden in feite de claim in de Vennootschapbelasting (20%-25,5%) en de claim in box 2 van de Inkomstenbelasting (25%) vertaald naar een claim in box 1 van de Inkomstenbelasting (52%). Als de Vennootschapsbelastingclaim en de Inkomstenbelastingclaim uit box 2 niet gelijk zijn aan de Inkomstenbelastingclaim uit box 1, moet er een terugkeerreserve worden gevormd. Of deze reserve positief (credit) of negatief (debet) is hangt af van de situatie. De terugkeerreserve, zowel positief als negatief, valt vrij in de winst bij de staking van de IB- onderneming. De berekening van de in deze casus gevormde terugkeerreserve is terug te vinden in hoofdstuk 9.

6. Terbeschikkingstelling pand

Als een natuurlijk persoon een vermogensbestanddeel beschikbaar stelt aan de B.V. waarin deze persoon zelf of zijn fiscale partner een aanmerkelijk belang heeft is er sprake van de zogenaamde TBS- regeling. De inkomsten uit deze ter beschikkingstelling en de daarmee behaalde vermogenswinsten worden belast in box 1 als resultaat uit overige werkzaamheden.

Inkomsten -/- aftrekbare kosten = belast in box 1.

Op de inkomsten uit de terbeschikkingstelling is het winstregime van toepassing. Dit wil zeggen dat bij transacties tegen een onzakelijke prijs de belastingheffing plaatsvindt op basis van een aan te nemen zakelijke prijs. Bijvoorbeeld: Wanneer de B.V. geen huur betaalt voor het ter beschikking gestelde pand, dan wordt als opbrengst toch de zakelijke huur opgegeven welke ontvangen had moeten worden. Dit geldt ook in het geval een lagere vergoeding wordt ontvangen.

Wanneer kosten worden gemaakt voor de opbrengsten uit de terbeschikkinggestelde vermogensbestanddelen mogen deze onder bepaalde voorwaarden worden afgetrokken. Aftrekbare kosten zijn de rente van de voor vermogensbestanddelen aangewende schulden, kosten van geldleningen voor het aanschaffen van vermogensbestanddelen, afschrijvingen van onroerende zaken en een onderhoudsvoorziening.

Bij recht op aftrek van de voorbelasting (btw-ondernemerschap), kan alle btw afgetrokken worden die voor het ondernemingsdeel van het pand in rekening wordt gebracht. Kosten die gemaakt worden voor het ondernemingsdeel kunnen afgetrokken worden van de opbrengsten van de onderneming. Onder deze kosten vallen de energiekosten, verzekeringskosten, schoonmaakkosten en inrichtingskosten.

Over het deel van het eigen pand dat voor de onderneming wordt gebruikt mag er worden afgeschreven. De afschrijving is gebonden aan een aantal uitgangspunten:

- Rekening moet worden gehouden met de gebruiksduur van het pand;
- Daarnaast dient rekening te worden gehouden met een eventuele restwaarde; en
- Op grond mag niet worden afgeschreven.

Het aftrekken van de jaarlijkse afschrijving op het pand is alleen toegestaan als de boekwaarde van het pand dat de onderneming in gebruik heeft hoger is dan 50% van de WOZ-waarde. Dit deel wordt aangemerkt als de bodemwaarde. Daarnaast mag de jaarlijkse afschrijving over het pand niet groter zijn dan het verschil in boekwaarde en bodemwaarde. Met andere woorden; afschrijving is niet toegestaan wanneer de bodemwaarde van het pand is bereikt.

Voor het afschrijven op panden moet de boekwaarde worden bijgehouden. Deze boekwaarde moet tevens gebruikt worden bij het bepalen van de vermogenswinst bij verkoop.

Op de toerekening van inkomsten en uitgaven is het 'goed koopmansgebruik' van toepassing. Dat wil zeggen dat de baten en lasten zo goed mogelijk worden toegerekend aan de jaren waarop deze betrekking hebben. De hoofdregel van goed koopmansgebruik is het realisatieprincipe. Dit principe houdt in dat de inkomsten en uitgaven die betrekking hebben op een betreffend jaar, aan dat jaar moeten worden toegerekend. Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met het voorzichtigheidsprincipe. Hierbij moeten winsten geboekt worden op het moment dat er voldoende zekerheid is dat ze behaald worden en verliezen genomen worden, wanneer deze geconstateerd worden.

Met betrekking tot de terbeschikkingstelling moet een administratie worden bijgehouden. Tevens dient een balans met resultatenrekening samengesteld te worden.

Als een pand deels als eigen woning en deels als bedrijfsruimte wordt gebruikt, moet een splitsing worden gemaakt. Als het mogelijk is om het pand bouwkundig te splitsen in een woongedeelte en een bedrijfsgedeelte wordt de bouwkundige verdeling aangehouden. Als het niet mogelijk is om een bouwkundige splitsing te maken kan dit voor complicaties zorgen. Behoort het pand dan geheel tot het privé-vermogen of tot het ondernemingsvermogen, of dient het administratief te worden verdeeld in een privé-deel en een zakelijk deel.

6.1 Vermogensetikettering van het pand

Deze verdeling ofwel de vermogensetikettering van het pand is belangrijk omdat de keuze van het vermogen doorslaggevend is voor de verdere verwerking. Indien het pand of een deel daarvan aangemerkt wordt als ondernemingsvermogen, dient het zakelijke deel van het pand opgenomen te worden op de openingsbalans van de nieuwe V.O.F.. Als het pand wordt aangemerkt als privé-vermogen komt het niet op de balans.

6.1.1 Bouwkundig splitsen van het pand

‘Bouwkundig splitsen:

Bouwkundig splitsen wil zeggen dat een pand zodanig kan worden gesplitst, dat delen ervan afzonderlijk te gebruiken zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval met een woon- winkelpand dat afzonderlijke ingangen heeft voor de woning en de winkel. Een dergelijk pand is zo ingedeeld, dat een deel ervan als zelfstandige eenheid verhuurd zou kunnen worden terwijl het andere deel zelf gebruikt wordt.

Als het pand bouwkundig splitsbaar is in een privé-gedeelte en een bedrijfsgedeelte, dan is de ondernemer verplicht die splitsing ook in zijn administratie door te voeren. Dat betekent:

- Het deel van het pand dat voor privé-doeleinden wordt gebruikt, wordt gerekend tot het privé-vermogen. Voor dit deel gelden de normale regels voor privé-woningen.
- Het deel van het pand dat voor de onderneming wordt gebruikt, wordt gerekend tot het ondernemingsvermogen. Voor dit deel gelden de regels voor een pand dat uitsluitend voor de onderneming wordt gebruikt.

Wanneer het pand niet bouwkundig splitsbaar is, dan zijn er verschillende mogelijkheden. ¹⁶

6.1.2 Keuzevermogen

Wanneer bouwkundige splitsing niet mogelijk is, is sprake van keuzevermogen.

Bij keuzevermogen zijn drie opties mogelijk, te weten:

- 1) Het gehele pand aanmerken als ondernemingsvermogen;
- 2) Het gehele pand aanmerken als privé vermogen; of
- 3) het pand, overeenkomstig het gebruik, administratief verdelen in een privé gedeelte en een zakelijk gedeelte.

¹⁶ http://www.belastingdienst.nl/zakelijk/ondernemen_bedrijfsruimte/ondernemen_bedrijfsruimte-06.html

Overeenkomstig het gebruik verdeelt u het pand administratief in een privé-gedeelte en een zakelijk gedeelte.

Kiezen voor een van de eerste 2 mogelijkheden is niet altijd toegestaan. Rekening moet worden gehouden met de volgende beperkingen:

‘Als het privé-gedeelte van het pand sterk overheersend is, dan mag ten hoogste het gedeelte van het pand dat bij de onderneming in gebruik is, tot het ondernemingsvermogen worden gerekend. Als het ondernemingsgedeelte van het pand sterk overheersend is, dan mag ten hoogste het gedeelte van het pand dat privé gebruikt wordt, tot het privévermogen worden gerekend.’¹⁷

In deze casus wordt er een deel van een pand beschikbaar gesteld als bedrijfspand.

Het pand bestaat uit drie delen. In het pand bevindt zich de privé-woning van de heer X en de privé-woning van mevrouw Y. Het pand kent, zowel vanuit de privé-woning van de heer X als vanuit de privé-woning van mevrouw Y verschillende verbindingen ‘binnendoor’ naar de bedrijfsruimte. Hierdoor is het pand niet apart verhuurbaar aan derden. De delen van het pand kunnen niet afzonderlijk rendabel worden gemaakt. Beide bewoners van de woongedeelten zijn werkzaam in het bedrijfsdeel. Het woongedeelte van de heer X, het woongedeelte van mevrouw Y en het zakelijke deel van het pand vormen één geheel. Er is in de meeste gevallen sprake van een splitsbaar pand wanneer de afzonderlijke delen gemakkelijk, dus zonder al te veel aanpassingen, apart zouden kunnen worden verhuurd.

Hier blijkt in dit geval geen sprake van te zijn en kan geconcludeerd worden dat het pand niet bouwkundig te splitsen is en dat het pand administratief verdeeld moet worden.

De verhouding tussen de grootte van de delen wordt vastgesteld aan de hand van het gebruik. Het privé-gedeelte wordt behandeld als een eigen woning. Dat betekent onder meer dat de kosten van dit gedeelte niet afgetrokken kunnen worden van de opbrengsten van de onderneming. Het ondernemingsgedeelte wordt volledig als bedrijfspand gezien.

Als gevolg van de geruisloze terugkeer uit de B.V.- structuur naar een vereenvoudigde V.O.F.- structuur voor de heer X en mevrouw Y, is niet langer sprake van de terbeschikkingstellingsregeling.

In het geval van keuzevermogen heeft de ondernemer de keuze of het ondernemingsgedeelte tot het vermogen van de onderneming gaat behoren of dat het tot het privé-vermogen gaat behoren. Als de ondernemer het ondernemingsdeel tot het vermogen van de onderneming rekent en het pand stijgt in waarde, is die waarde stijging winst voor de onderneming. Over die winst moet de ondernemer ooit belasting betalen. Als het pand tot het privé-vermogen gaat behoren, wordt ieder jaar over de gemiddelde waarde van het ondernemingspand belasting geheven in Box 3 voor de Inkomstenbelasting¹⁸. Eerder genoemde kosten zijn echter wel aftrekbaar als het pand wordt opgenomen op de balans van de V.O.F. en niet als het pand wordt aangemerkt als privé-vermogen. Het is belangrijk om de verwachte waarde stijging van het pand op te wegen tegen de verwachte (aftrekbare) kosten.

6.1.3 Ondernemingsvermogen of privé-vermogen

Op het moment dat de V.O.F. in plaats treedt van de B.V., wordt het bedrijfsgedeelte ‘verhuurd’ aan de V.O.F.. De TBS- regeling eindigt. In casu is sprake van keuzevermogen en kan er gekozen worden om het pand zakelijk of als privé aan te merken. Indien het ‘zakelijke’ deel wordt aangemerkt als privé vermogen zal een afrekening plaatsvinden over de vermogenswinst. Indien het ‘zakelijke’ deel

¹⁷ http://www.belastingdienst.nl/zakelijk/ondernemen_bedrijfsruimte/ondernemen_bedrijfsruimte-07.html

¹⁸ Vanaf 1 januari 2011 kent box 3 nog slechts 1 peildatum, te weten die per 1 januari van het belastingjaar.

wordt aangemerkt als ondernemingsvermogen, dan geldt de doorschuifregeling van Artikel 3.98, Wet Inkomstenbelasting 2001, doorschuiving bij ontbinding van de vennootschap. Zouden de delen van het pand wel een aparte ingang hebben met eigen voorzieningen dan zou er sprake zijn geweest van verplicht ondernemingsvermogen.

‘Artikel 3.98. Doorschuiving bij ontbinding van de vennootschap;
Indien vermogensbestanddelen als bedoeld in artikel 3.92 (Ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een vennootschap waarin een aanmerkelijk belang wordt gehouden) niet langer door de belastingplichtige ter beschikking worden gesteld aan de vennootschap in verband met de toepassing van artikel 14c van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 (Geruisloze terugkeer uit B.V.) maar onderdeel gaan uitmaken van de onderneming van de vennootschap die door hem wordt voortgezet, wordt, op verzoek van de belastingplichtige, de daarmee behaalde stakingswinst niet in aanmerking genomen voor het bepalen van het in het jaar uit de werkzaamheid genoten resultaat. In dat geval wordt bij de onderneming de boekwaarde van de vermogensbestanddelen gesteld op de boekwaarde daarvan bij de werkzaamheid’¹⁹

* Ondernemingsvermogen

Het pand schuift tegen boekwaarde door naar de fiscale openningsbalans van de V.O.F.. Afrekening van de TBS wordt uitgesteld. Ook de financiering van het terbeschikkinggestelde pand gaat naar de openningsbalans van de IB- onderneming.

* Privé-vermogen

Door deze overdracht is er sprake van een sfeerovergang van Box 1 TBS regeling naar Box 3 Overige onroerende zaken.

Als gevolg van deze sfeerovergang van het bedrijfspand van Box 1 naar Box 3 zal er een taxatie moeten plaatsvinden. Aan de hand van de taxatie kan er worden bepaald wat de fiscale afrekening wordt over de gerealiseerde stille reserves. Bij de fiscus zal een verzoek worden ingediend voor minnelijke taxatie. Bij een minnelijke taxatie stelt een door de belastingplichtige ingeschakelde taxateur samen met een taxateur van de Belastingdienst de waarde van het pand vast. De minnelijke taxatie is een vaststellingsovereenkomst van de waardering van de onroerende zaak zodat de inspecteur en de belastingplichtige gebonden zijn aan de in de overeenkomst vastgestelde taxatiewaarde. Bij het vaststellen van de taxatiewaarde van een pand in dergelijke overdrachtssituaties hebben de fiscus en de belastingplichtige tegengestelde belangen. De fiscus wil de waarde zo hoog mogelijk vaststellen terwijl de belastingplichtige is gebaat bij een zo laag mogelijke waardering. Doordat beide partijen een taxateur aanstellen, welke gezamenlijk een waarde vaststellen wordt geprobeerd geschillen in de toekomst te voorkomen. Dit wordt gedaan om de fiscale afrekening met een goede samenwerking af te ronden.

Gedurende dit onderzoek heeft nog geen minnelijke taxatie plaatsgevonden. Als uitgangspunt wordt de meest recente taxatiewaarde gehanteerd.

Vermogen aanmerken als ondernemingsvermogen of als privé-vermogen? Conclusie:

6.1.3.1 Ondernemingsvermogen

Indien het zakelijk deel van het pand wordt aangemerkt als ondernemingsvermogen wordt dat deel tegen de boekwaarde geactiveerd op de openningsbalans van de V.O.F.. De energiekosten, verzekeringskosten, schoonmaakkosten en inrichtingskosten welke betrekking hebben op het zakelijk deel mogen in mindering worden gebracht op de belastbare winst van de onderneming. Ook mag de onderneming afschrijven over het zakelijk deel, mits de bodemwaarde van het pand nog niet bereikt is.

¹⁹ Artikel 3.98 Wet Inkomstenbelasting 2001, Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving, VNB 2010, SDU

De afschrijving op het pand verlaagt de belastbare winst van de onderneming maar tevens ook de boekwaarde van het pand. Des te lager de boekwaarde des te hoger de toekomstige boekwinst op het pand. De boekwinst wordt immers bepaald door het verschil tussen de taxatiewaarde (waarde economisch verkeer) en de boekwaarde op het moment van ontbinden. Dus gedurende de jaren kan de winst worden gedrukt door de afschrijvingskosten maar vroeg of laat resulteert dit weer in een hogere boekwinst. Afrekening over de boekwinst zal bij ontbinding van de V.O.F. of bij verkoop van het pand plaatsvinden.

6.1.3.2 Privé-vermogen

Indien het zakelijk deel van het pand wordt aangemerkt als privé- vermogen wordt dat deel opgenomen in Box 3 van de Inkomstenbelasting. Er wordt dan jaarlijks 30% belasting betaald over een fictief rendement van 4% over de gemiddelde waarde van het ondernemingsgedeelte. Dit komt neer op 1,2% van het gemiddelde vermogen. Door deze sfeerovergang van Box 1 naar Box 3 moet afgerekend worden over de eventuele gerealiseerde stille reserves in de vorm van overwaarde. Als gekozen wordt om het zakelijk deel in Box 3 op te nemen mag in sommige gevallen een (fictief) rendement van 4% van het ondernemingsgedeelte in mindering worden gebracht op de opbrengsten van de onderneming. Hierdoor mag de te betalen belasting over het belaste rendement op het zakelijk deel weer in mindering worden gebracht op de belastbare winst van de onderneming. (Artikel 3.17 lid 1, c onderdeel 1 Wet IB 2001).

Momenteel is de taxatiewaarde van het zakelijke deel gesteld op € 220.000, - met een boekwaarde van € 195.000, -. Op het moment van de beëindiging van de TBS- regeling heeft het ondernemingsgedeelte dus een overwaarde van € 25.000, -. Deze overwaarde wordt na aftrek van de taxatiekosten belast in Box 1 van de Inkomstenbelasting als opbrengsten door het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen, tegen het progressieve belastingtarief.

Dit resultaat kan niet worden verrekend met de verliezen uit de B.V.. Het verrekenen van de overwaarde met de compensabele verliezen is volgens Artikel 3.150, lid 7, Wet Inkomstenbelasting 2001 niet toegestaan. Het compensabele verlies uit de B.V. kan enkel worden verrekend met winst uit de voortgezette onderneming. De “winst” ad € 25.000 is geen ondernemingswinst, maar resultaat uit overige werkzaamheid.

‘Artikel 3.150, lid 7, Wet Inkomstenbelasting 2001;

Het ondernemingsverlies dat met toepassing van Artikel 14 C, derde lid, van de Wet op vennootschapsbelasting 1969 (Geruisloze terugkeer) geacht wordt te zijn geleden door de aandeelhouder die de onderneming voortzet, wordt uitsluitend verrekend met de winst uit de voortgezette onderneming.’²⁰

²⁰ Artikel 3.150, lid 7 Wet Inkomstenbelasting 2001, Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving, VNB 2010, SDU

6.2 Keuze

Aangezien de liquide middelen op het moment van terugkeer toereikend zijn voor een eventuele afrekening wordt er gekozen om het ondernemingsgedeelte aan te merken als privé- vermogen. Mede gezien het feit dat het belaste rendement uit Box 3, verrekend mag worden met de belastbare winst van de onderneming. Als gekozen wordt voor ondernemingsvermogen kan dit in de toekomst leiden tot een aanzienlijke boekwinst. De aftrekbare kosten wegen niet op tegen de te verwachte waardestijging van het pand.

De privé-gedeelten van de heer en mevrouw worden behandeld als eigen woning in Inkomsten uit eigen woning, Box 1 tegen de WOZ- waarde. Het ondernemingsgedeelte wordt aangemerkt als overige onroerende zaken, Box 3. De verdeling tussen Box 1 en Box 3 gaat op basis van de WOZ- waarde. Overige onroerende zaken in Box 3 worden belast op basis van de waarde economisch verkeer. Dit kan de WOZ- waarde zijn of een taxatiewaarde. In veel gevallen beschikt men niet over een taxatiewaarde. De fiscus volstaat dan met de meest recente waarde economisch verkeer en dat is dan de WOZ- waarde van het betreffende belastingjaar.

6.3 Uitwerking situatie van de heer X

In deze paragraaf wordt de situatie van de heer X uitgewerkt. De situatie van mevrouw Y zal grotendeels gelijk zijn.

Aan de hand van onderstaande uitwerking is te zien dat er een afrekening van de TBS-regeling plaatsvindt en dat het pand vervolgens van box 1 naar box 3 “verhuisd”.

IB aangifte de heer X

Box 1

Belastbaar inkomen uit werk en woning

Ter beschikking gesteld vermogen

Opbrengsten door het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen

Taxatiewaarde pand per 1-1 (50% van € 220.000)	110.000
Af: waardering (50% van € 195.000)	-97.500
	12.500
Aftrekbare kosten en lasten	
Taxatiekosten (stelpost, 50% € 750)	-375
	<u>12.125</u>

Inkomsten uit eigen woning

Eigenwoningforfait

Adres	WOZ- waarde	Deel	Periode	
Geerweg 3	150.000	100%	1-1 t/m 31-12	825

Betaalde rente en kosten van hypothecaire geldleningen

ING Bank NV	Schuld	Rente	Aftrek
	18.000	925	925
Saldo inkomsten en aftrekposten eigen woning			-100

Box 3**Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen***Waarde van bezittingen*

<i>Overige onroerende zaken</i>	1-1	31-12
Geerweg 1-3 (50% van ondernemingsgedeelte)	110.000	110.000
Geerweg 3 (50% van de eigen woning mevr. Y)	75.000	75.000
	<u>185.000</u>	<u>185.000</u>

Waarde van schulden

<i>Overige onroerende zaken</i>		
ING Bank N.V. (50% van de schuld op het ondernemingsgedeelte)	70.000	70.000
ING Bank N.V. (50% van de eigen woning van mevr. Y)	22.000	18.000
Drempelbedrag	<u>-2.800</u>	<u>-2.800</u>
	<u>89.200</u>	<u>85.200</u>

Figuur 5 (geen accountantscontrole toegepast)

7. Pensioenverplichting

In Nederland is het gebruikelijk om tot een bepaalde leeftijd te werken. Bij het bereiken van deze leeftijd gaan werknemers met pensioen. Ook op de oude dag heeft iedereen inkomen nodig. Nederland kent een degelijk sociaal vangnet. Iedereen die in Nederland gewoond en/of gewerkt heeft krijgt vanaf 65 jaar van de overheid een AOW-pensioen. Het Algemene Ouderdomswet-pensioen is het basispensioen. In de meeste gevallen krijgen werknemers daarnaast via hun werkgever aanvullend pensioen. Werknemers kunnen er ook voor kiezen om zelf geld te reserveren voor hun pensioen (eigen pensioenvoorziening). Een pensioen kan dus in drie delen zijn opgebouwd;

- AOW (basispensioen van de overheid op minimumniveau).
- Pensioen dat bij de werkgever is opgebouwd, gebaseerd op het salaris.
- Eigen pensioenvoorziening (in de vorm van levensverzekeringen, meestal lijfrente)

Deze drie onderdelen vormen de pijlers van het Nederlandse pensioenstelsel. Dit stelsel is de manier waarop gepensioneerde Nederlanders hun inkomen na pensionering geregeld hebben.

Een werkgever kan zelf de manier van de pensioenuitvoering voor de medewerkers bepalen. Een werkgever kan de uitvoering van de pensioenregeling onderbrengen bij een pensioenfonds of bij een verzekeraar of hij kan ervoor kiezen de pensioenvoorziening in eigen beheer te houden.

‘Pensioenen moeten worden verzekerd door een in Nederland gevestigde verzekeringsmaatschappij of een in Nederland gevestigd pensioenfonds. Het pensioen van de directeur groot aandeelhouder die tenminste 10% van de aandelen van de B.V. bezit, mag ook door de B.V. of door een andere (pensioen-) B.V. in eigen beheer worden gehouden... Voor de zelfstandig ondernemer bestaat deze manier van het opbouwen van een pensioenrecht niet. In plaats daarvan zijn er de faciliteiten van de oudedagsreserve en de verhoogde lijfrentepremieaftrek bij staking van de onderneming.’²¹

De heer X en mevrouw Y zijn in het verleden als directeur groot aandeelhouder van ieders persoonlijke Holding een pensioenverplichting aangegaan bij het bedrijfstak pensioenfonds. De premie wordt door de Holding afgedragen aan het pensioenfonds en afgetrokken van het bedrijfsresultaat. Na de juridische fusie van de groep gaan de pensioenverplichtingen naar de verkrijgende B.V., namelijk Z B.V.

In de ‘oude’ situatie zijn de heer en mevrouw werknemer van hun eigen Holding. Ze zijn in dienst bij de B.V. en kunnen in de B.V. pensioen opbouwen. (Vanaf januari 2009 vallen directeur groot aandeelhouders niet meer onder de verplichtstelling van het bedrijfspensioenfonds. Wel zijn ze verplicht om de jaarloongegevens aan te leveren voor premies sociaal fonds.)

In dit geval is het pensioen al onder gebracht bij een in Nederland gevestigd professioneel pensioenfonds. Als in de toekomst de onderneming gedreven wordt als V.O.F. kan in feite geen pensioen worden opgebouwd, omdat beide firmanten dan geen werknemer meer zijn van hun eigen B.V. maar ondernemers van de V.O.F.. Het pensioenfonds is alleen voor werknemers. Door de geruisloze terugkeer eindigt het dienstverband voor het pensioenfonds en het recht op aftrek van de pensioenpremies.

Een ondernemer zal zelf voorzieningen moeten treffen voor zijn inkomen op zijn oude dag. Ondernemers worden niet als werknemer aangemerkt en kunnen dus niet deelnemen aan een pensioenfonds.

²¹ Elsevier Belasting Almanak 2010, 36.1 Oudedagsvoorzieningen

Wel bestaat de mogelijkheid om jaarlijks een bedrag te storten bij een verzekeringsmaatschappij. Bij een verzekeringsmaatschappij kan men een pensioenvoorziening opbouwen in de vorm van een lijfrenteverzekering, traditioneel pensioen of een verzekering met beleggingsmogelijkheid.

Een ondernemer kan ook kiezen voor een bancaire lijfrente. Hierbij is er daadwerkelijk sprake van een spaar- of beleggingstegoed. Met deze vorm van lijfrente kan fiscaal voordelig een kapitaal voor de oude dag worden opgebouwd. Een andere mogelijkheid is om vermogen op te bouwen door te sparen en/of te beleggen in privé. Daarnaast is er natuurlijk ook nog de waardeontwikkeling van de onderneming. Een ondernemer kan kiezen geen pensioenvoorziening op te bouwen, maar te vertrouwen op de waardeontwikkeling van het eigen bedrijf. Het kapitaal wat hiermee wordt opgebouwd, kan uiteindelijk worden gebruikt voor pensioendoeleinden.

De fiscale oudedagsreserve (FOR) geeft een ondernemer de mogelijkheid om belastingvrij geld te reserveren voor later. Over de jaarlijkse reservering hoeft voorlopig geen belasting betaald te worden, hierdoor wordt in het betreffende belastingjaar minder Inkomstenbelasting betaald. De ondernemer beschikt tot zijn pensioen over de mogelijkheid om geld op een spaarrekening weg te zetten. Hierdoor wordt rente ontvangen die, wanneer over dat bedrag Inkomstenbelasting betaald zou worden, niet ontvangen zou zijn. Dit geldt ook voor eventuele inkomsten uit beleggingen.

Doordat de Inkomstenbelasting een progressief schijvensysteem hanteert kan men in een belastingjaar de maximale reservering van dat jaar benutten, waardoor men in een lagere belastingschijf blijft en op het moment van uitkering wordt deze uitkering dan belast in een nog lagere belastingschijf.

De toevoeging aan de fiscale oudedagsreserve mag per jaar maximaal 12% zijn van de als ondernemer genoten winst uit onderneming. Deze winst is na toepassing van vrijstellingen, willekeurige afschrijving, investeringsaftrek en fiscale reserves, maar vóór mutaties FOR, ondernemersaftrek en MKB- winstvrijstelling. De toevoeging over 2010 is gemaximeerd op € 11.811. Na het bereiken van de pensioenleeftijd betaald de ondernemer wel gewoon belasting over de oudedagsreserve die is opgebouwd. De regeling is uitstel van belastingbetaling (meestal tegen een lager tarief) en geen afstel.

Welke optie interessant is, verschilt per ondernemer en is een technisch verhaal. Het is verstandig dit proces verder uit te werken met behulp van een gedegen adviseur.

8. Aanmerkelijk belang

‘Artikel 4.6 Begrip aanmerkelijk belang;

De belastingplichtige heeft een aanmerkelijk belang indien hij, al dan niet tezamen met zijn partner, direct of indirect:

- a. voor ten minste 5% van het geplaatste kapitaal aandeelhouder is in een vennootschap waarvan het kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld;
- b. rechten heeft om direct of indirect aandelen te verwerven tot ten minste 5% van het geplaatste kapitaal;
- c. winstbewijzen heeft die betrekking hebben op ten minste 5% van de jaarwinst van een vennootschap dan wel op ten minste 5% van wat bij liquidatie wordt uitgekeerd;
- d. gerechtigd is tot ten minste 5% van de stemmen uit te brengen in de algemene vergadering van een in artikel 4.5a bedoelde rechtspersoon.’²²

Volgens bovenstaand Artikel 4.6 hebben de heer en mevrouw beide een aanmerkelijk belang. Door de geruisloze terugkeer eindigt het aanmerkelijk belang. Door de beëindiging van het aanmerkelijk ontstaat er een vervreemdingsvoordeel in de zin van Artikel 4.16, Wet Inkomstenbelasting 2001.

‘Artikel 4.16 Fictieve vervreemdingen, lid 5: Met het betaalbaar stellen van een liquidatie-uitkering als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c (*het betaalbaar stellen van liquidatie-uitkeringen*), wordt gelijkgesteld het voor rekening van de belastingplichtige voortzetten van de onderneming van de vennootschap waarin de belastingplichtige een aanmerkelijk belang heeft, in het kader van de ontbinding van die vennootschap met toepassing van Artikel 14 c, eerste lid, van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969.’²³

‘Artikel 14c, eerste lid: Indien een naamloze of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die uitsluitend natuurlijke personen als aandeelhouder heeft, wordt ontbonden en door de vennootschap gedreven onderneming door de aandeelhouders wordt voortgezet, kan Onze Minister op gezamenlijk verzoek van de belastingplichtige en de voortzettende aandeelhouders onder door hem nader te stellen voorwaarden toestaan dat de winst die bij of als gevolg van de ontbinding tot uitdrukking komt, niet in aanmerking wordt genomen. De aandeelhouders treden met betrekking tot de vermogensbestanddelen waarmee zij de onderneming voortzetten en die zij in het kader van de ontbinding verkrijgen, ieder voor zijn gedeelte, in de plaats van de belastingplichtige, behalve voor zover bij de te stellen voorwaarden anders is bepaald.’²⁴

Dus op het moment dat de onderneming van de B.V. als IB- onderneming door de aandeelhouders wordt voortgezet, ontstaat een vervreemdingsvoordeel wegens aanmerkelijk belang. Deze aanmerkelijk belang claim hoeft echter niet te worden afgerekend. De claim wordt door een compenserende Inkomstenbelastingclaim in Box 1 vervangen. Zoals eerder besproken zal deze ‘claim- overgang’ opgenomen worden in de terugkeerreserve.

Bij een regulier vervreemdingsvoordeel uit aanmerkelijk belang zou 25% aanmerkelijk belang heffing verschuldigd zijn.

²² Artikel 4.6, Wet Inkomstenbelasting 2001, Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving, VNB 2010, SDU

²³ Artikel 4.6.1, Wet Inkomstenbelasting 2001, Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving, VNB 2010, SDU

²⁴ Artikel 14c.1, Wet op de Vennootschapsbelasting 1969, Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving, VNB 2010, SDU

9. Berekening terugkeerreserve

Voor het bepalen van de terugkeerreserve zijn tal van standaard rekenmodellen. In overleg met de fiscalisten van ZR/Acon AVM is in dit geval gebruik gemaakt van de standaardberekening van MFAS, Meijer Fiscale Adviessystemen B.V.. MFAS is producent van belastingadvies programma's. De bron van de hierna uitgewerkte berekening is www.belastingadviesprogramma.nl onder 'Standaard berekening Geruisloze terugkeer B.V. naar persoonlijke onderneming'. Deze berekening geeft ook de openingsbalans van de V.O.F.

Als uitgangspunt voor deze berekening is de openingsbalans Z B.V. " ná juridische fusie per 1 september 2010 (Pagina 26) gebruikt.

Geruisloze terugkeer BV naar persoonlijke onderneming

Berekening voor 2008, 2009 of 2010?	2010
Compensabele verliezen BV	196.000
Boekwaarde door te schuiven TBS- pand	0
Financiering door te schuiven TBS- pand	0
<i>Balans</i>	
Vordering op aandeelhouders	0
Overige activa	94.391
Bijboeking goodwill/stille reserves i.v.m. verliesverrekening	0
Resterende niet geactiveerde goodwill	0
Resterende stille reserves	0
Totaal activa	<u>94.391</u>
Vermogen	-101.805
Pensioenverplichting e/b	0
Stamrechtverplichting OR	0
Stakingslijfrente	0
Schuld aan aandeelhouder	168.312
Overige schulden	<u>27.884</u>
	<u>94.391</u>
<i>Balans na eventuele vrijval schuld aan aandeelhouder</i>	
Vordering op aandeelhouders	0
Overige activa	94.391
Resterende niet geactiveerde goodwill	0
Resterende stille reserves	0
Totaal activa	<u>94.391</u>
Vermogen	0
Pensioenverplichting e/b	0
Stamrechtverplichting OR	0
Stakingslijfrente	0
Schuld aan aandeelhouder (na elimineren RC verhouding)	66.507
Overige schulden	<u>27.884</u>
	<u>94.391</u>

Balans na eventuele vrijval schuld aan aandeelhouder en vrijval pensioen- en lijfrenteverplichtingen

Som pensioen- en lijfrenteverplichtingen	0
Breuk vrijval	0,00%
Vordering op aandeelhouder	0
Overige activa	94.391
Resterende niet geactiveerde goodwill	0
Resterende stille reserves	0
Totaal activa	<u>94.391</u>
Verkrijgingsprijs ab	40.800
Reserves	-40.800
Pensioenverplichting e/b	0
Stamrechtverplichting OR	0
Stakingslijfrente	0
Schuld aan aandeelhouder	66.507
Overige schulden	27.884
	<u>94.391</u>

Verliescompensatie

Startbedrag	196.000
Afboeking stille reserve/goodwill	0
Afboeking schuld aandeelhouder	101.805
Afboeking pensioen- en lijfrenteverplichtingen	0
	<u>94.195</u>
Mee te nemen verliezen	24/46 49.145

Balans voor vaststelling ab-claim

Vordering op aandeelhouder	0
Overige activa	94.391
Niet geactiveerde goodwill	0
Stille reserves	0
Waarde verliescompensatie (50%)	24.573
Totaal activa	<u>118.964</u>
Verkrijgingsprijs ab	40.800
Ab- winst (reserves)	-16.227
Pensioenverplichting e/b	0
Stamrechtverplichting OR	0
Stakingslijfrente	0
Belastinglatentie	24% 0
Schuld aan aandeelhouder	66.507
Overige schulden	27.884
	<u>118.964</u>

<i>Afwikkeling vordering op aandeelhouder</i>	
Verkrijgingsprijs ab toerekenbaar aan vordering op ah	0
Vervreemdingsvoordeel ab i.v.m. tenietgaan vordering ah	0
Heffing box 2	0
	-
<i>Berekening terugkeerreserve</i>	
Vervreemdingsvoordeel aanmerkelijk belang	-16.227
Reeds afgerekend vervreemdingsvoordeel	0
Resterend vervreemdingsvoordeel	-16.227
Af: x%* saldo fiscale meerwaarden	76% 0
	-16.227
Positieve terugkeerreserve (x 50%)	0
Negatieve terugkeerreserve (x 50%)	8.114
<i>Openingsbalans persoonlijke onderneming</i>	
TBS- pand	0
Overige activa	94.391
Negatieve terugkeerreserve	8.114
Totaal activa	<u>102.505</u>
Vermogen	74.621
Positieve terugkeerreserve	0
Fiscale oudedagsreserve	0
Schulden afstorting pensioen- en stamrechtverplichting	0
Financiering TBS- pand	0
Overige schulden	27.884
Totaal passiva	<u>102.505</u>
<i>Af te storten bij verzekeraar of pensioen- B.V.</i>	
Pensioen e/b (pensioen- B.V. of professionele verzekeraar)	0
Stamrecht - stakingswinst (professionele verzekeraar)	0
Totaal	<u>0</u>

Figuur 6 (geen accountantscontrole toegepast)

Het pand wordt aangemerkt als privé-vermogen. De gegevens met betrekking tot dit pand worden daarom niet meegenomen in de berekening.

Vanwege het tariefverschil in de VpB en de IB kan niet het volledige bedrag van de verrekenbare verliezen worden meegenomen. Rekening houdende met verschillende componenten is het overdraagbare deel vastgesteld op 24/46.

Conclusie

Wegens tegenvallende resultaten van Z B.V. is het voor beide aandeelhouders fiscaal voordeliger om de B.V. in de toekomst te exploiteren als een vennootschap onder firma. Deze wijziging van de ondernemingsvorm wordt omschreven als de terugkeer uit de B.V.. Voor een dergelijke terugkeer zijn er twee mogelijkheden. Omdat in de B.V. aanzienlijke verrekenbare verliezen (ad € 196.000,-) aanwezig zijn, wordt gekozen voor de geruisloze terugkeer variant. Aangezien alleen via deze weg de verliezen beperkt verrekenbaar blijven. Bij gebruikmaking van de geruisloze terugkeer vindt op het moment van terugkeren geen afrekening met de fiscus plaats. Deze afrekening zal plaatsvinden op het moment dat de V.O.F. wordt ontbonden. Verwacht wordt dat de IB ondernemers uiteraard wel weer een keer winst gaan realiseren. Dan is het voordelig als er nog verrekenbare verliezen zijn.

Een directeur groot aandeelhouder welke voornemens is zijn in de B.V.- vorm gedreven onderneming geruisloos te verlaten en zijn bestaande onderneming in de toekomst te continueren als eenmanszaak/VOF moet net zoals de B.V. aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden worden tijdens het onderzoek besproken en getoetst. Indien niet aan de standaard voorwaarden wordt voldaan is de benodigde actie uitgewerkt.

Voordat kan worden overgegaan tot de terugkeer, moeten de voortzettende aandeelhouders een verzoek indienen bij de belastingdienst. Na het indienen van een dergelijk verzoek zal de terugkeer negen maanden na dato voltrokken moeten worden.

Door de bestaande groepsstructuur wordt niet voldaan aan de voorwaarde dat de aandeelhouders van de terug te keren B.V. uitsluitend natuurlijke personen mogen zijn. Om dit probleem op te lossen kan aan de hand van een juridische fusie een opschoning plaatsvinden. Holding X en Holding Y zullen onder algemene titel over gaan in Z B.V.. Hierdoor komen de aandelen van de B.V. rechtstreeks in handen van de directeur groot aandeelhouders. Binnen zes maanden na de aankondiging moet de fusie gerealiseerd zijn.

De balans van Z B.V. ná fusie is het uitgangspunt voor de terugkeer. De ondernemers hebben voor de terugkeer te maken met vennootschapsbelasting en aanmerkelijk belang heffing in de inkomstenbelasting. Op moment van terugkeer zal geen afrekening plaatsvinden. Nadat de ondernemers zijn teruggekeerd hebben ze alleen nog te maken met inkomstenbelasting. Doordat de terugkeer geruisloos gaat, zal in de toekomst moeten worden afgerekend. Hierdoor moet er over 'de B.V. periode' in de toekomst worden afgerekend in enkel en alleen de inkomstenbelasting. Om deze claimverschillen te vertalen moet er een terugkeerreserve worden gevormd. In dit geval zal de terugkeer leiden tot een negatieve terugkeerreserve. De debetpost zal een bij ontbinding van de V.O.F. te hoge IB- claim compenseren, door de stakingswinst te verlagen.

De directeur groot aandeelhouders stellen het 'bedrijfspan' ter beschikking aan de B.V.. Door de terugkeer naar een V.O.F. komt een einde aan deze regeling. Op basis van een uitvoerig onderzoek wordt ervoor gekozen om het gehele pand aan te merken als keuzevermogen. Zowel het bedrijfsgedeelte als de privé-gedeelten van beiden ondernemers. Hierdoor wordt het ondernemingsgedeelte niet geactiveerd op de balans van de V.O.F.. Deze keuze zal op het moment van beëindiging leiden tot een afrekening. Dit om te voorkomen dat toekomstige waarde-stijgingen op het moment van verkoop of ontbinding tot een hogere afrekening zullen leiden.

Door de verandering van de ondernemingsvorm ontstaan veranderingen voor de pensioenvoorzieningen. Beide directeur groot aandeelhouders zijn werknemer van hun eigen B.V.. Ze zijn in dienst bij de B.V. en kunnen zo pensioen opbouwen. Doordat de onderneming in de toekomst

zal worden voortgezet als een V.O.F. komt een einde aan het voor de pensioenvoorziening verplichte werknemerschap. Een ondernemer zal zelf voorzieningen moeten treffen voor zijn inkomen op zijn oude dag. Hiervoor zijn een aantal mogelijkheden.

Een ander gevolg van de terugkeer is dat een einde komt aan het aanmerkelijk belang. Doordat er gebruik wordt gemaakt van de fiscale faciliteit is er geen afrekening over het vervreemdingsvoordeel wegens aanmerkelijk belang. Deze claim zal door de compenserende inkomstenbelastingclaim in Box 1 worden vervangen.

Nawoord

Tijdens de twintig weken durende stage bij ZR accountants & adviseurs / Accon avm adviseurs & accountants heb ik veel geleerd en veel gedaan. Binnen ZR heerst een informele sfeer met korte informatielijnen. Dit sprak mij erg aan.

De opdracht voor dit afstudeerwerkstuk vond ik zeer interessant en ik heb er met veel plezier aan gewerkt. Ik ben tevreden met het resultaat.

Slotverklaring

Hierbij verklaar ik dat ik dit afstudeerwerkstuk zelfstandig heb vervaardigd. Waar gebruik is gemaakt van geraadpleegde literatuur of andere bronnen is dit in de tekst van het verslag (door middel van een voetnoot) als ook in de literatuurlijst duidelijk vermeld.

Sittard 10 januari 2011,

Jan-Willem Janssen

Literatuurlijst

Elsevier Belasting almanak 2010, 55ste editie, ISBN 906882619-0

Elsevier VPB almanak 2010, 40ste editie, ISBN 906882699-9

Kluwer, Fusies en Fiscus, editie 2001, ISBN 902002359-4

Kluwer, fiscaal memo 1 (januari 2010), ISBN 978901306988-4

Verzameling Nederlandse Belastingwetgeving VNB 2010, Prof. Dr. J.W. Zwemmer, 2010, SDU uitgevers, ISBN 9789012383134

Wetteksten Hoger Economisch Onderwijs 2008/2009, Wolters- Noordhoff, ISBN 9789001560133

Geraadpleegde websites:

www.belastingdienst.nl

www.mfas.nl

www.kvk.nl

www.zr.nl

www.acconavm.nl

www.hszuyd.nl

<http://www.overnameadvocaat.nl>

<http://www.wetboek-online.nl/wet/BW2/312.html>

<http://www.wetboek-online.nl/wet/BW2/315.html>

<http://www.wetboek-online.nl/wet/BW2/328.html>

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0003045/Boek2/Titel7/Afdeling2>

http://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/handboek_ondernemen_2010_aa9701z01fd.pdf

<http://www.zuidwest-nederland.nl/200101/200101p15a01.shtml>

<http://www.pleinplus.nl/fiscaalplus/dossier.asp?t=0&d=3148>

http://www.belastingdienst.nl/zakelijk/ondernemen_bedrijfsruimte/ondernemen_bedrijfsruimte-05.html

http://www.belastingdienst.nl/zakelijk/ondernemen_bedrijfsruimte/ondernemen_bedrijfsruimte-07.html

<http://www.minfin.nl/dsresource?objectid=30643&type=pdf>

Bijlagen

1. Plan van aanpak

Plan van aanpak

De stageperiode is verdeeld over 20 weken. De stage zal aanvangen op maandag 6 september 2010 en zal eindigen op 21 januari 2011. Dat is van week 36 (2010) tot en met week 3 (2011). Vanaf week 36 zal er iedere week aan de scriptie gewerkt worden.

Opdracht omschrijving:

Het onderwerp van de scriptie is “de terugkeer uit de BV”.

Momenteel bestaat de structuur van de betreffende klant uit twee directeur groot aandeelhouders met beide een eigen Holding. Beide Holdings participeren ieder voor 50% in een werkmaatschappij. De resultaten van deze groep zijn de laatste jaren teruggelopen, waardoor de groep nauwelijks tot geen winst maakt. De directeur groot aandeelhouders kunnen door de overgang van vennootschapsbelasting naar inkomstenbelasting een aanmerkelijke kosten-besparing realiseren. Deze overgang kan worden gerealiseerd door een zogenaamde terugkeer uit de BV.

De onderzoeksoopdracht is het vormen van een advies inzake een optimale terugkeer uit de betreffende B.V. en het uitwerken daarvan. Het doel van deze opdracht is om te onderzoeken volgens welke methode deze B.V. zo optimaal mogelijk kan terugkeren en hoe deze methode gerealiseerd wordt.

Het is mijn taak om een onderzoek te doen naar de fiscale gevolgen van de terugkeer uit de B.V. naar een V.O.F.. Middels welke methode dit kan geschieden en welke hierbij optimaal is voor de betreffende klant zal gedurende de opdracht onderzocht worden. Tijdens dit traject zal ik contact hebben met fiscalisten en accountants van ZR/Acon avm accountants en adviseurs en daarnaast zal ik wet- en regelgeving raadplegen om de fiscale aspecten in kaart te brengen en deze gedegen te onderbouwen. Ten slotte zal de openingsbalans van de ‘nieuwe’ VOF uitgewerkt worden.

In de scriptie zal ik de gemaakte keuzes toelichten en de fiscale en bedrijfseconomische gevolgen onderbouwen.